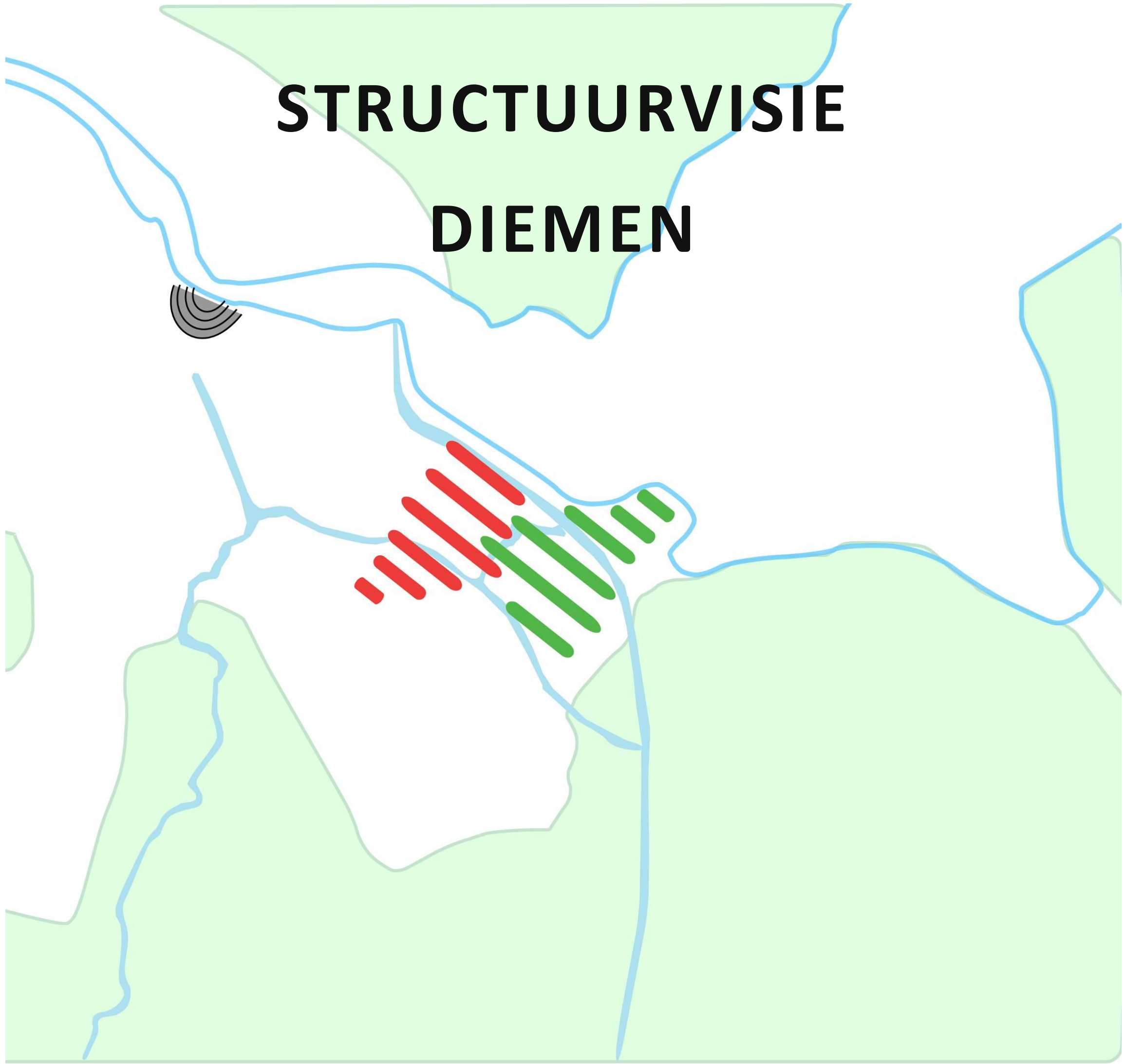

STRUCTUURVISIE

DIEMEN

Structuurvisie Diemen

Opdrachtgever

Gemeente Diemen

Opstellers

Gemeente Diemen i.s.m. Croonen Adviseurs West

Datum

2 februari 2011

Inhoud

1. Een structuurvisie voor Diemen	5
1.1 Inleiding en aanleiding	5
1.2 Wat is een structuurvisie?	5
1.3 Doel en totstandkoming van de structuurvisie	5
1.4 Proces en organisatie	5
1.5 Leeswijzer	5
2. Ruimtelijk en thematische analyse	6
2.1 Inleiding	6
2.2 Ruimtelijke analyse – Lagenbenadering	6
2.2.1 <i>De ondergrond van Diemen</i>	7
2.2.2 <i>De Netwerklaag</i>	8
2.2.3 <i>De Occupatielaag</i>	9
2.3 Thematische analyse	10
2.3.1 <i>Landschap, natuur, milieu en openluchtrecreatie</i>	10
2.3.2 <i>Verkeer en vervoer</i>	14
2.3.3 <i>Voorzieningen</i>	15
2.3.4 <i>Wonen</i>	17
2.3.5 <i>Vestigingsklimaat Bedrijfsleven</i>	18
2.3.6 <i>Ruimtelijke en sociale structuur en identiteit</i>	19
2.4 Ontwikkelingen in de regio en bovenlokaal beleid	20
2.5 Conclusie	21
3. Knelpunten en kansen	22
3.1 Inleiding	22
3.2 Kansen en knelpunten per thema	22
4. Visie en opgaven	24
4.1 Inleiding	24
4.2 De ambitie/visie	24
4.3 De opgaven	24
5. Uitvoeringsagenda	30
Bijlage	
Reactienota inspraakreacties	

1 Een structuurvisie voor Diemen

1.1 Inleiding en aanleiding

Voor u ligt de structuurvisie Diemen. In de gemeente is behoefte aan een samenhangende ruimtelijke visie op de ontwikkelingen in en rond Diemen. De gemeenteraad heeft daarom besloten om een gemeentebrede toekomstvisie op te stellen. De structuurvisie is hier het geëigende middel voor.

Daarnaast zijn gemeenten sinds het in werking treden van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (2008) verplicht een structuurvisie op te stellen.

1.2 Wat is een structuurvisie?

In de structuurvisie wordt een visie gegeven op hoe de gemeente zich de komende tien tot dertig jaar wil ontwikkelen. Hierbij gaat het om lokale thema's als wonen, werken, voorzieningen, recreatie, groen, maar ook over de regionale positie; welke rol heeft de gemeente nu en welke positie kan of wenst Diemen in te nemen?

De structuurvisie kan gezien worden als een strategisch beleidsdocument. In een structuurvisie worden afwegingen gemaakt voor het toekomstig ruimtelijk beleid op lokaal niveau. Er worden keuzes gemaakt over de hoofdlijnen van de gewenste ruimtelijke ontwikkeling op de lange termijn, en de daarvoor noodzakelijke maatregelen op korte termijn. Het is het richtinggevende document waarin voor overheden, maatschappelijke organisaties, private partijen en burgers duidelijk wordt welk ruimtelijk beleid een gemeente (of provincie) nastreeft.

Juridisch gezien werkt de structuurvisie niet door richting andere overheden. Alleen het vaststellende overheidsorgaan zelf wordt door de structuurvisie gebonden. De wetgever ziet de structuurvisie als het instrument om ruimtelijke samenhang tot stand te brengen en duidelijkheid te geven over hoe de raad zich voorstelt de voorgenomen ontwikkelingen te verwezenlijken.

Samenvattend kan worden gezegd, een structuurvisie:

- is een integraal ruimtelijk afwegingskader van de diverse deelbelangen vanuit het wonen, werken, verkeer, voorzieningen, recreatie, natuur, water;
- is een visie op de ruimtelijke inrichting van de gemeente in de verre toekomst 20-30 jaar;
- vormt de basis voor verdere uitwerking in sectoraal beleid en in juridische kaders zoals bestemmingsplannen;
- vormt het kader voor de uitvoering van projecten (projectenplan) door onder andere het stellen van locatie eisen en de mogelijkheid van het verhalen van bovenplanse kosten.

1.3 Doel en totstandkoming van de structuurvisie

Voor Diemen heeft de structuurvisie specifiek als doel het brengen van samenhang in de diverse grote en kleine ontwikkelingen die in de gemeente spelen en op stapel staan. Door een integrale benadering en het vormen van een eigen visie/wensbeeld, wil de gemeente meer grip krijgen op de ontwikkelingen en zo meerwaarde creëren.

De structuurvisie is voor de langere termijn kaderstellend. Voor de kortere termijn daarentegen is er flexibiliteit waar het gaat om het benoemen van projecten die binnen de kaders van de langere termijn worden gerealiseerd.

De structuurvisie Diemen is een richtinggevend stuk. Het geeft een algemeen beeld van de toekomst van Diemen. Dit algemene, richtinggevende beeld zal aan de hand van een uitvoeringsagenda, waarin de verschillende deelprojecten worden benoemd, nader moeten worden uitgewerkt.

1.4 Proces en organisatie

De structuurvisie is een plan dat in interactie met politiek en maatschappij tot stand komt. Het beleid is richtinggevend voor de toekomst van de gemeente en raakt iedere inwoner en het bedrijfsleven van de gemeente. Het opstellen van een structuurvisie is dan ook het uitgelezen moment om politiek en maatschappij bijeen te brengen.

Voor de totstandkoming van de structuurvisie wordt een uitgebreid proces doorlopen. Na een intensief ambtelijk voortraject zijn op verschillende momenten bewoners, bedrijven, belangenpartijen en andere overheden om input en reactie gevraagd. Zowel de gemeentedag in 2008 als 2009 zijn hiervoor aangegrepen en er is een speciale visiedag georganiseerd op 15 december 2009. Daarnaast zijn de bestuurders meermalen geconsulteerd.

De ontwerp structuurvisie heeft van 3 september tot en met 14 oktober 2010 ter inzage gelegen in het kader van inspraakprocedure. In totaal zijn er 19 reacties binnengekomen. Een aantal reacties heeft aanleiding gegeven tot aanpassing van de structuurvisie. Korthedshalve wordt verwezen naar de reactienota. Hierin staat een samenvatting van inspraakreacties en de beantwoording ervan.

1.5 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 geeft een analyse van de gemeente Diemen. De belangrijkste kenmerken van de gemeente worden in beeld gebracht aan de hand van een lagenbenadering. Daarnaast worden per thema de relevante onderwerpen beschreven die op dit moment aan de orde zijn en zich afspelen op structuurniveau. De sterke en zwakke punten van Diemen worden in beeld gebracht. Tenslotte wordt ingegaan op de

positionering van de gemeente in de regio en worden de ontwikkelingen in de regio weergegeven.

In hoofdstuk 3 worden op basis van hoofdstuk 2 de knelpunten en de kansen benoemd.

In hoofdstuk 4 wordt vanuit het voorgaande de ambitie/visie van de gemeente en opgaven omschreven aan de hand van de plankaart. Deze plankaart belichaamt de gewenste ruimtelijk-functionele structuur als raamwerk waarbinnen de toekomst van Diemen gestalte moet krijgen.

In hoofdstuk 5 worden de opgaven/ambities nader geconcretiseerd door projecten te benoemen die invulling geven aan de gewenste ruimtelijk-functionele structuur. Dit wordt weergegeven in de uitvoeringsagenda. Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen projecten die gaan spelen op korte termijn en middellange termijn.

2 Ruimtelijke en thematische analyse

2.1 Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft de huidige situatie in Diemen. Door middel van het hanteren van de zogenaamde lagenbenadering worden de kenmerken en kwaliteiten van achtereenvolgens de ondergrond, de infrastructuur en het occupatiepatroon van de gemeente Diemen in kaart gebracht. Vervolgens wordt Diemen vanuit de verschillende thema's in beeld gebracht. De kwaliteiten en de zwakke punten worden in beeld gebracht. Tenslotte komt de positionering van Diemen in de regio aan bod, de ontwikkelingen die zich afspelen op regionaal niveau en Diemen in relatie tot het bovenlokale beleid.

Van hieruit worden in hoofdstuk 3 de kansen en knelpunten voor de gemeente Diemen beschreven. Hiermee wordt de basis gelegd voor hoofdstuk 4, waarin de ambitie/visie van de gemeente en opgaven worden omschreven aan de hand van de plankaart.

2.2 Ruimtelijke analyse – Lagenbenadering

Op basis van de lagenbenadering worden de ruimtelijke karakteristieken en kwaliteiten van het grondgebied van Diemen in beeld gebracht. De ruimtelijke ontwikkeling van een gebied kan door middel van een aantal lagen beschreven worden. Deze lagen verschillen in hun structurerende werking op het gebied en de daarbij behorende ontwikkelingstermijnen. Het gaat om de volgende drie lagen:

Laag 1: Ondergrond

De Ondergrond, vormt de onderste laag. Hierin zijn de thema's bodem, archeologie, landschappelijke cultuurhistorie en ecologie opgenomen. De *Ondergrond* kent een lange ontstaansgeschiedenis; belangrijke veranderingen vergen al gauw meer dan een eeuw tijd. Denk aan het ontstaan en verdwijnen van veenweide gebieden, stuwwallen en vruchtbare deltagebieden. Veel milieuthema's hebben een sterke band met de ondergrond, denk bijvoorbeeld aan (grond)waterkwaliteit en biodiversiteit/natuurontwikkeling.

Laag 2: Netwerklaag (wegen, spoorwegen, kanalen e.d.)

Netwerklaag, vormt de middelste laag. Hierin zijn de thema's infrastructuur, recreatie voor wat betreft routes en verbindingen, en ruimtelijke netwerkondersteunende structuurkenmerken (structuurlijnen, knopen en poorten) opgenomen. De *Netwerkenlaag* kent hoge aanloopkosten en lange aanlooptijden; belangrijke veranderingen in deze laag duren circa 20 tot 80 jaar. Denk aan spoorwegen, snelwegen en vaarwegen.

Laag 3: de Occupatielaag (woongebieden, werkgebieden e.d.)

De Occupatielaag, vormt de bovenste laag, waarin wonen, bedrijfsleven, voorzieningen (commercieel, recreatief, maatschappelijk en cultureel) zijn opgenomen. De *Occupatielaag* kent onderdelen die een hoge veranderingssnelheid kennen; veranderingen voltrekken zich binnen één generatie (10 tot 40 jaar). Denk aan woonwijken en bedrijventerreinen.

De lagenbenadering is niet alleen van belang voor een systematische analyse van de karakteristieken en kwaliteiten van een gebied. Tevens kunnen de ruimtelijke keuzen nadrukkelijker worden afgewogen en onderbouwd en kan een zorgvuldig ruimtegebruik worden gestimuleerd, waarbij rekening wordt gehouden met de belangen vanuit de verschillende lagen, met name de waarden vanuit water, bodem en natuur. Het grote belang van de onderste lagen komt voort uit de onvervangbaarheid van deze waarden.

2.2.1 De ondergrond van Diemen

De oorspronkelijke ontwikkelingsassen (m.n. Ouddiemerlaan en historische linten) en de trekvaart(en) zijn belangrijke ruimtelijke dragers. Zij worden ondersteund door daaraan gelegen historische artefacten (historische gebouwen, begraafplaatsen e.d.).

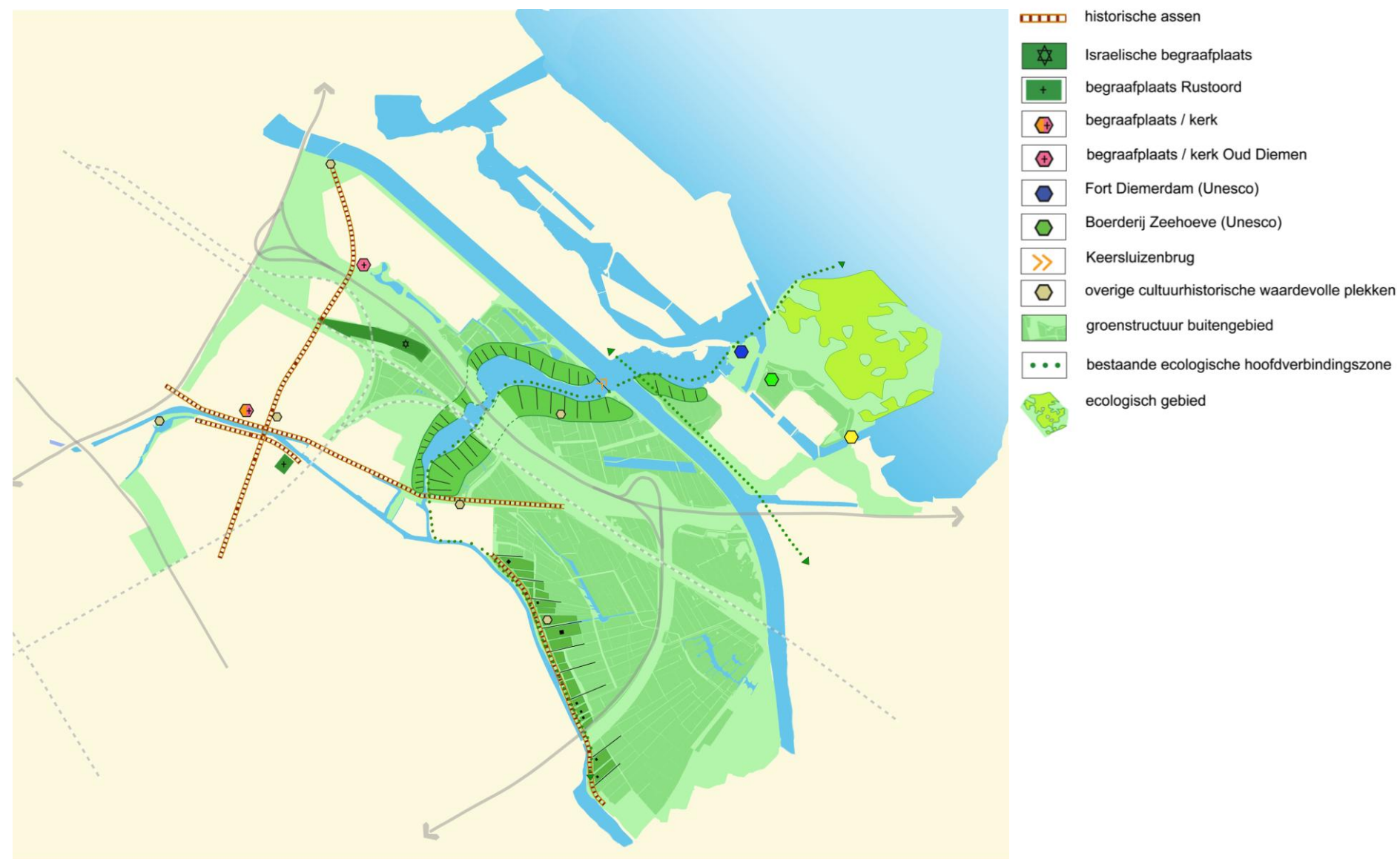
Deze historische lijnen zijn waardevol voor het historisch besef en de Diemense identiteit, maar bovenal zijn het verbindende lijnen die zich onttrekken aan de scheidende werking van de grootschalige bovenlokale infrastructuur.

In het stedelijk gebied zijn de oorspronkelijk kenmerken van de ondergrond door het (integraal) ophogen vervaagd. In het buitengebied zijn zij, ondanks de doorsnijding door infrastructuur, nog herkenbaar aanwezig.

De Diem vormt de belangrijkste overgang van het stedelijk naar het buitengebied. De Diem is een belangrijk landschappelijke en historisch element. Samen met de linten op de oevers biedt De Diem tevens een verbindende waarde in het buitengebied.

De Diemerscheg is met zijn verschillende beschermingsregimes en belangrijke landschappelijke, ecologische en recreatieve waarden een belangrijk deel van de Diemense ondergrond. Het gebied waaiert uit langs de randen van het stedelijk gebied en de groene zones richting het IJmeer en het Groene Hart.

De ondergrondlaag met zijn historisch waardevolle lading biedt aanknopingspunten voor het realiseren van een samenhang en ruimtelijke kwaliteit op zowel lager (wijkniveau) als hoger schaalniveau (heel Diemen).

Kartbeeld laag 'Ondergrond'

2.2.2 De Netwerklaag

De netwerklaag van Diemen speelt zich af op verschillende schaalniveaus: lokaal, regionaal en zelfs (inter)nationaal. Ieder niveau kent een eigen gebruikstype en bijbehorende ruimtelijke verschijningsvorm. Ook bieden zij hun eigen functionele potentie en dynamiek voor aangrenzende gronden.

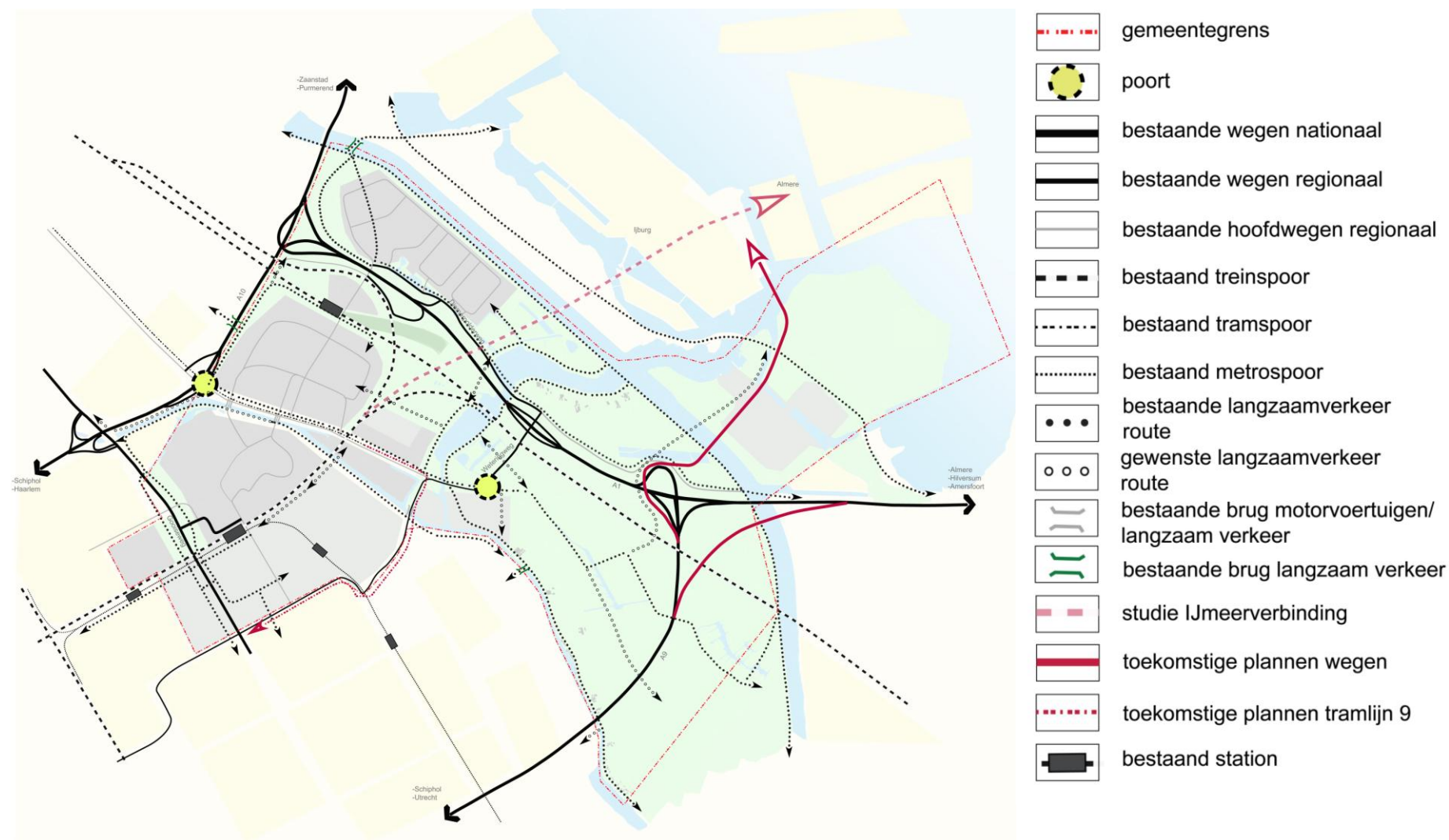
Door de perfecte aansluiting op het regionaal en nationaal wegennet is Diemen aantrekkelijk voor vestiging van bedrijven. De toegangen naar het omringend en doorsnijdend (snel)wegennet zijn de poorten voor Diemen. Hier kan Diemen zich presenteren aan de omgeving.

Op lokaal niveau kennen de wijken een eigen ontsluitingssysteem voor auto's en langzaam verkeer. De verschillende gebiedsdelen, met name het stedelijke en het groene buitengebied zijn nog niet goed met elkaar verbonden. Combinatie van routes met groen en water biedt kansen voor een heldere en herkenbare structuur op het schaalniveau van Diemen.

De historische structuurlijnen (assen), Weespertrekvaart, Muidertrekvaart en de Ouddiemerlaan nemen in het lokale weefsel een belangrijke, verbindende positie in. Om deze functie te kunnen vervullen zullen zij deels moeten worden hersteld en herkenbaar moeten worden gemaakt middels herinrichting. Vervolgens kunnen daar ook nieuwe functies aan worden gesitueerd die het gebruik ondersteunen. Zo dragen zij op het laagste schaalniveau bij aan de ruimtelijke kwaliteit en structuur van Diemen.

Het spoor biedt bewoners, studenten en werkers een snelle verbinding met het centrum van Amsterdam en werkgebieden in de directe omgeving. De dagelijkse in- en uitgaande stroom werknemers verhoogt de betekenis en verbondenheid van Diemen in de regio. De stations hebben de potentie om knooppunten van betekenis te worden met een mix aan functies.

Naast de puur doelmatige verkeersnetwerken worden ook netwerken onderscheiden voor recreatieve doeleinden, ecologie, groen en water. Met name het netwerk aan waterwegen kan worden benut als drager van de ruimtelijk-functionele structuur.

Kaartbeeld laag 'Netwerken'

2.2.3 De Occupatielaag

Diemen ligt ingeklemd tussen Amsterdam en de Diemerscheg: inwoners kunnen gebruik maken van een grootstedelijk voorzieningenaanbod en hebben toegang tot een in potentie aantrekkelijk recreatie- en natuurgebied van formaat. Voor Diemen als geheel zijn de wijken met hun eigen identiteit en eigen wijkcentra een belangrijk gegeven. Voor de toekomst staan behoud en versterking van de kwaliteit voorop.

Het centrum van Diemen heeft voor een deel een historisch en dorps karakter. Gekoppeld aan een rijk aanbod van (lokale) voorzieningen maakt dit het centrum tot een belangrijke identiteitsdrager van de gemeente. Deze kwaliteit, in contrast met de grootstedelijke omgeving en de grootschalige nieuwbouw in IJburg, is van enorme waarde en biedt goede ontwikkelingskansen. De stedelijke regio voorziet het (voorzieningen)centrum van een, potentieel, fors draagvlak. Om mogelijk afvloeiën van koopkracht zo veel mogelijk te voorkomen moet ook ingezet worden op versterking van de ruimtelijke- en verblijfskwaliteit van met name het hoofdcentrum.

Als werkgemeente heeft Diemen enkele bedrijventerreinen die goed zijn aangesloten op het regionale en nationale verkeersnetwerk. Door de beperkte mogelijkheden voor nieuwbouw ligt de aandacht vooral op transformatie van bestaande gebieden zoals het omvormen van de voormalige meubelboulevard Diemen naar woningbouw (Plantage de Sniep) en de transformatie van Bergwijkpark Noord in combinaties van bijvoorbeeld woningbouw, werken en voorzieningen.

Daarnaast is opwaardering en eventueel ook herstructurering van bestaande werkgebieden de enige mogelijkheid om kwalitatief hoogwaardige werkgelegenheidslocaties aan te bieden en de terreinen toekomstbestendig te maken en te houden.

Als resultaat van met name de plannen met de regionale infrastructuur, neemt de ruimtelijke en programmatische druk op Diemen toe. Niet alleen ruimten en locaties binnen de kern staan onder druk, maar zeker ook het buitengebied. De toenemende druk biedt Diemen kansen. Het is belangrijk is om deze kansen optimaal te benutten voor en door het versterken van de eigen identiteit. Bijvoorbeeld door middel van het aaneensmeden (clusteren) en versterken van bestaande werkgelegenheidsgebieden en in het ontwikkelen van nieuwe (gebiedseigen) functies zoals nieuwe op recreatie gerichte functies in het buitengebied of kleinschalige en/of ambachtelijke bedrijven. Een krachtige eigen identiteit zal zorgen voor een aanzuigende werking van hoogwaardige bedrijvigheid en tegelijkertijd meer bewoners en recreanten trekken.

Kaartbeeld laag 'Occupatie'

2.3 Thematische analyse

Er wordt onderscheid gemaakt in de volgende thema's:

- Landschap, natuur, milieu & openluchtrecreatie
- Verkeer en vervoer
- Voorzieningen
- Wonen
- Vestigingsklimaat Bedrijfsleven
- Ruimtelijke en sociale structuur en identiteit

Bij elk thema wordt kort ingezoomd op de belangrijkste bevindingen, waaronder de kwaliteiten en de minder sterke punten. In hoofdstuk 3 worden vervolgens kansen en de knelpunten benoemd.

2.3.1 Landschap, natuur, milieu en openluchtrecreatie

Bodem

De oorspronkelijke bodem bestaat uit venig klei en kleilig veen. De draagkrachtige zandlaag (tweede zandlaag) ligt op circa 20 meter diepte. Aanvankelijk werden de te ontwikkelen gebieden partieel opgehoogd, later werd dat op integrale wijze gedaan. Hierdoor is de landschappelijke structuur, die bepaald werd door ontginningsas en kavelsloten op regelmatige afstand, grotendeels uitgewist.

Het oorspronkelijke landschap is nog slechts in het buitengebied en aan de randen van het stedelijk gebied waarneembaar zoals in het gebied rondom Diemen Noord en De Diem. Hier is de grond niet opgehoogd.

Cultuurhistorie

Historische ontwikkeling

Het grondgebied van Diemen dat met name bestond uit de Diemer- en Venserpolder werd van oorsprong aan drie zijden door water omgeven. Aan de noordzijde door het IJ, aan de westzijde door de Water-

graafsmeer en aan de oostzijde door het riviertje Den Diemen (De Diem) dat het IJ met de Bijlmermeer verbond.

Aan de overzijde van De Diem lag de polder Overdiemen. De Diemer- en Venserpolder werden ontgonnen vanaf de Buiten Kerklaan, de Kerkstraat en de Ouddiemerlaan. Overdiemen werd ontgonnen vanaf de dijk langs De Diem.

Delen van de oorspronkelijke ontginningssassen zijn nog goed herkenbaar zoals delen van de Ouddiemerlaan en de Overdiemerweg. Langs de oevers van De Diem kunnen ondergronds sporen van bewoning uit de Late Middeleeuwen worden aangetroffen. Op enkele plekken is bijvoorbeeld een huisterp aangetroffen met overblijfselen van oude funderingen, ophogingslagen en afgedankte huisraad.

De eerste geconcentreerde bewoning in het gebied vond plaats rond 1100 op een terp in Oud Diemen op de plek van het voormalige kerkje en de begraafplaats. In de ondergrond zijn resten bewaard gebleven van deze historische kern en de locatie is dan ook vanuit archeologisch oogpunt erg waardevol.

Een eerste doorsnijding van de polder vond plaats in de 17e eeuw toen de Weesper- en de Muidertrekvaart werden aangelegd. Het centrum van Diemen verplaatste zich in zuidelijke richting naar het knooppunt de Diemerbrug, gelegen op de belangrijkste verkeers- en waterontsluiting van het gebied. In de jaren '60 van de vorige eeuw vond verdere ontwikkeling in eerste instantie in noordelijke richting plaats.

In de jaren '70 en '80 van de vorige eeuw werd Diemen Zuid ontwikkeld. Later, in de negentiger jaren, werd de woonwijk Diemen Noord voltooid. In deze periode is ook de weginfrastructuur fors uitgebreid.

De ring Amsterdam en A9 met een aansluiting op de A1 hebben het gebied doorsneden en verder versnipperd.

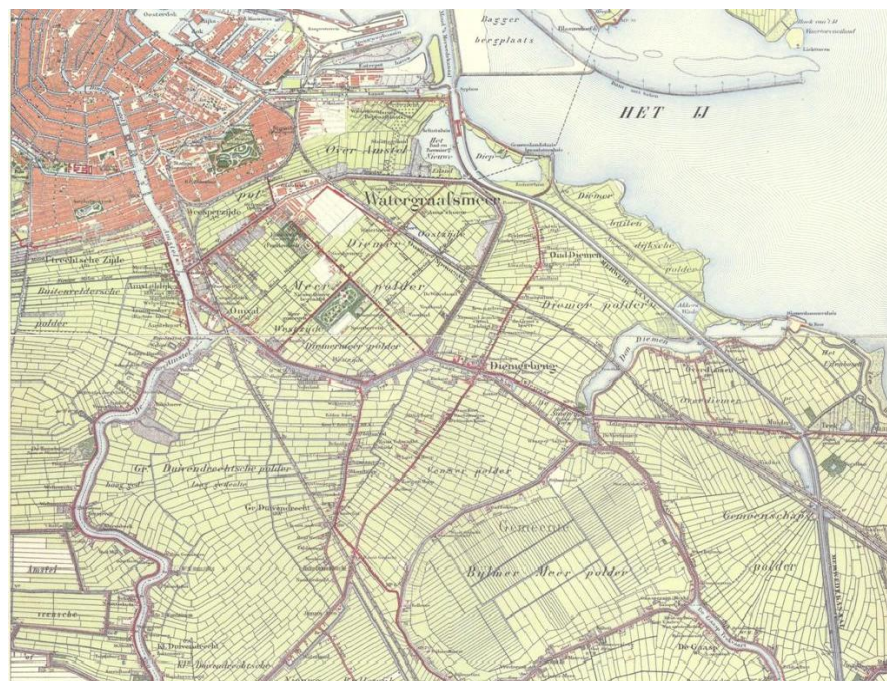
Cultuurhistorisch waardevolle objecten

Het Fort Diemerdam vormt onderdeel van de Stelling van Amsterdam (Nationaal Landschap). De Stelling heeft behalve een cultuurhistorische betekenis als verdedigingslinie ook een grote invloed gehad op de inrichting van het landschap. Het Fort Diemerdam krijgt nu een recreatieve functie.

Een aantal andere belangrijke cultuurhistorische elementen zijn de Nederlands-Israëlitische begraafplaats gelegen nabij Oud Diemen, de begraafplaats Rustoord nabij de locatie Saan, de boerderij Zeehoeve (kringenwet), de Diemerzeedijk en De Smidse aan de Ouddiemerlaan 19 (gemeentelijk monument). Een waardevolle plek langs de Weespertrekvaart wordt ingenomen door de RK Kerk St. Petrus' banden in combinatie met de naastgelegen pastorie, schuilkerk De Hoop en de begraafplaats (Hartveldseweg 23-25). Voor een volledig overzicht wordt verwezen naar de Beleidsnota Cultuurhistorie Diemen.

Landschap en natuur

Van het oorspronkelijke landschap zijn met name de oeverlanden aan weerszijden van De Diem en de Gemeenschapspolder, beiden onderdeel van de Diemerscheg, nog het meest intact gebleven. De natte oevers van De Diem zijn een belangrijk gebiedsgegeven en vormen een onderdeel van de ecologische verbindingzone die loopt van het IJmeer via De Diem, De Gaasp en Gaasperplas in de richting van het Groene Hart en de Amstelscheg. Rond de Diem (en Diemerzeedijk en Diemer Vijfhoek) leeft een van de laatste levenskrachtige ringslangpopulaties van Nederland. Dit gebied is een belangrijke levensbron van ringslangen in de Ecologische Hoofdstructuur.

Ook het aangelegen gebied aan de oostzijde (het Pen-bos en de 'Weiland Driehoek') bezit ecologische en landschappelijke waarde. De Diemerscheg vormt op regionaal en nationaal niveau een belangrijk onderdeel van het groen-blauwe netwerk. Deze betekenis komt tot uiting in de aanwijzing van delen ervan als ecologische hoofdstructuur (EHS) en het geheel als onderdeel van het Nationaal Landschap Groene Hart en als Rijksbufferzone.

De Weiland Driehoek is onderdeel van de Ecologische Hoofdstructuur en van het Nationaal Landschap het Groene Hart en ligt bovendien voor een deel in de Rijksbufferzone Amstelland-Vechtstreek. Dit is ook bedoeld in de Structuurvisie 2010 van de Provincie Noord-Holland. De Weiland Driehoek wordt aangemerkt als gebied met de functie groen en eenvoudige recreatie (wandelen, fietsen).

De mogelijkheid bestaat dat er te zijner tijd een voorstel komt om naar een deel van de weiland Driehoek uit te wijken om bestaande, lokale werkgelegenheid in Diemen te kunnen behouden. Bij een voorstel van deze aard moet rekening worden gehouden met:

- de ecologische functies van het gebied, waaronder de ecologische verbindingen;
- de recreatieve waarde van het gebied;
- de landschappelijke kernkwaliteit van het gebied;
- eventuele alternatieve locaties.

Het IJmeer vormt samen met het Markermeer een belangrijk water-vogelgebied en is aangewezen als Natura-2000 gebied. De aanwijzing is nog in procedure.

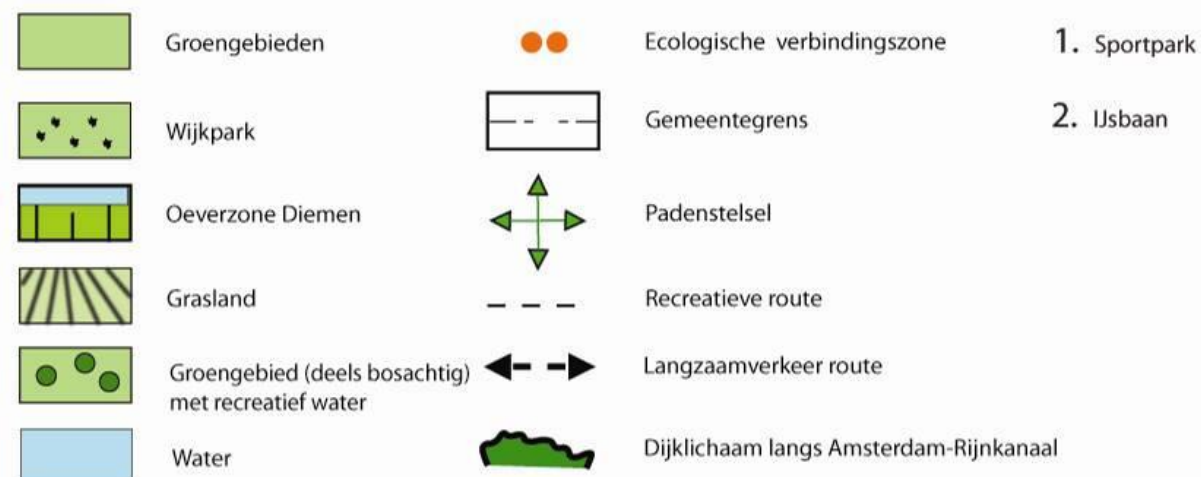
De later opgespoten Diemer Vijfhoek, maakt ook onderdeel uit van de EHS en vormt een natuurlijke 'stepping stone' tussen IJmeer en vasteland (verbinding Vechtstreek-Waterland). Op de Diemer Vijfhoek bevindt zich een aantrekkelijk wandel- en natuurgebied. Er is een vogelobservatiescherm, om zo afhankelijk van het seizoen verschillende beschermde vogelsoorten waar te nemen. Staatsbosbeheer beheert het gebied. Streven is behoud en versterking van het unieke karakter van dit gebied te bewaren. Het oostelijk deel is dan ook niet toegankelijk voor mensen en biedt zo rust en ruimte voor de natuur.

Binnen het stedelijk gebied hebben zich natuurwaarden ontwikkeld met name langs de spoorlijnen en langs een aantal wateroevers. Hier komen bijvoorbeeld voor: de ringslang, kleine zoogdieren en in bebouwde kom vlermuizen. Het gemeentelijk beleid is om, ook voor stadswateren, in te zetten op natuurvriendelijke oevers.

Centraal in het streven van Diemen voor wat betreft het natuurbeleid staat het in stand houden en verbeteren van de ecologische verbindingen en van de leefomstandigheden van plant- en diersoorten in

Landschap, Natuur en openluchtrecreatie - Lokaal
bestaande situatie

Diemen en het afstemmen hierop van de recreatieve mogelijkheden voor fietsers en wandelaars.

Het ecologisch verbindingsnet is in principe voldoende van omvang. Er zit echter een aantal knelpunten in waardoor het onvoldoende functioneert. Grote barrière is het Amsterdam-Rijnkanaal. Dit kanaal heeft stalen damwanden, waardoor het onmogelijk te passeren is voor niet-vliegende dieren. Hierdoor is het Diemberbos ecologisch gezien volstrekt gescheiden van de Bloemendalerpolder en van de IJmeerkust. Dit is onwenselijk, omdat in deze gebieden deels dezelfde soorten voorkomen. De tweede grote barrière is de Provinciale weg/Gaasp/Weespertrekvaart. Hierdoor ligt het Diemberbos geïsoleerd van de groengebieden in Amsterdam Zuidoost. Ten noorden van het Amsterdam-Rijnkanaal, langs de IJmeerkust, zijn de verbindingen wel in orde.

De wegen en spoorbanen zijn barrières die de uitwisseling tussen verschillende woonwijken verhinderen. Oplossen van de belangrijkste knelpunten is gunstig voor de natuurwaarden in de woonwijken zelf. Deze knelpunten liggen vooral bij de Ouddiemerlaan en bij de kruising van de sloot bij het GVB-terrein/metroplaats met de Provinciale weg.

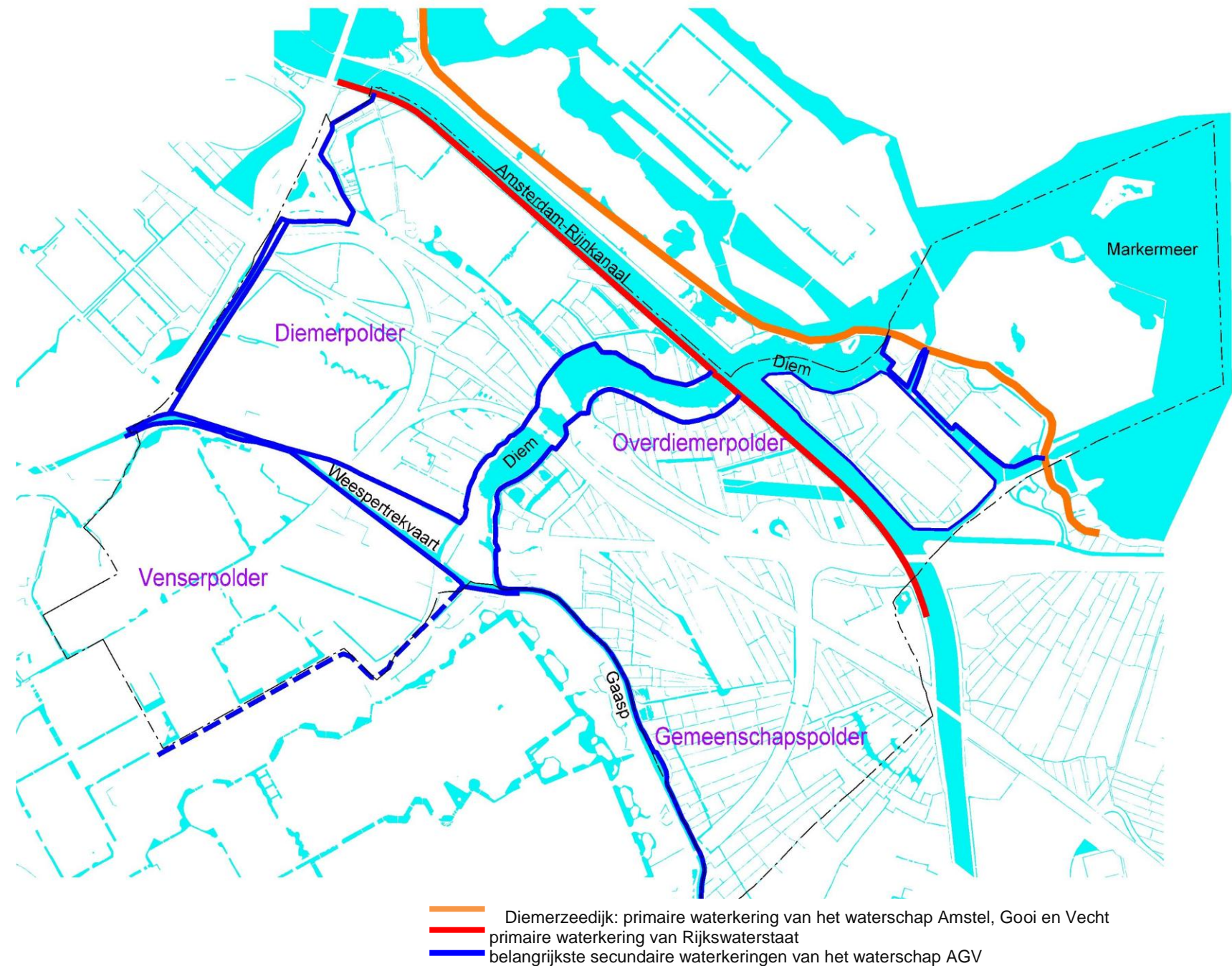
Het Natuurbeleidsplan, waarin de uitgangspunten staan beschreven voor wat betreft natuurwaarden en ontwikkeling, is als integraal onderdeel meegenomen in het planproces.

Water

De waterstructuur van Diemen bestaat primair uit het Amsterdam-Rijnkanaal, De Diem en de Weespertrekvaart. De Weespertrekvaart en de restanten (na aanvankelijke demping wordt deze voor een deel teruggegraven) van de Muidertrekvaart zijn vanuit cultuurhistorisch oogpunt belangrijk. Van oorsprong was er in Diemen, als werkstad aan het water, reeds watergebonden bedrijvigheid aanwezig.

In het stedelijk gebied liggen de waterpartijen met name aan de rand van de wijken of tussen herkenbare wijkdelen gebouwd in verschillende bouwperiodes. Dit vrij brede water in singelachtige omgeving dient in de woonomgeving als sierwater en tegelijkertijd als waterberging. In het buitengebied is het oorspronkelijke slotenpatroon nog deels herkenbaar.

Binnen de gemeente bevinden zich vier polders, waarvan twee stedelijk gelegen; De Diempolder en de Venserpolder, en twee met een agrarische karakter: Gemeenschapspolder en Overdiempolder. Dit zijn kunstmatig drooggehouden leefomgevingen waarin zich nagenoeg alle bebouwing van Diemen bevindt. Alleen bedrijventerrein De Sniep en het zuidelijke deel van Plantage de Sniep is buitendijks gebied, en is dus geen polder. In de polders zorgen watergangen voor de berging en de afvoer van overtollig hemelwater. Tussen het oppervlak van de

Kaartbeeld water

droge grond en oppervlaktewater heerst per polder een bepaald evenwicht. Op hoofdlijn geldt dat het waterbeheer in de polders complex is en er veel kleine bemalingen zijn. De polders staan in verbindingen met de buitenwateren; de Weespertrekvaart, de Ringvaart, De Diem en het Amsterdam-Rijnkanaal. De boezem staat in verbinding met het Amsterdam-Rijnkanaal. De verbinding wordt gevormd door keer- en schutsluizen die als primaire waterkeringen worden beheerd door Rijkswaterstaat. In Diemen zorgen waterkeringen ervoor dat de inwoners geen natte voeten krijgen. De waterkeringen zijn daardoor belangrijke structuren.

Bij het ontwikkelen van plannen in een polder speelt het evenwicht tussen het oppervlak van de droge grond en oppervlaktewater en het belang van de waterkeringen altijd een grote rol. In Diemen zijn geen grote waterbergingsproblemen.

Met het Waterplan zorgt Diemen ervoor dat het aspect water kan aansluiten bij omgevingsvraagstukken

Openluchtrecreatie

Sportpark de Diemen voorziet in tal van buitensportvoorzieningen. In aanvulling hierop zijn er de tennisbanen langs het spoor en de Sporthal Diemen. Direct ten westen van de A10 grenst het Sportpark Mid-denmeer aan Diemens grondgebied. In Diemen Centrum liggen langs de spoorlijnen enkele volkstuincomplexen.

Behalve voor de locatiegebonden recreatie zijn er, met name in het buitengebied en langs de A10, mogelijkheden voor extensieve recreatie zoals wandelen, hardlopen, fietsen, maar ook paardrijden en schaatsen. Het ontbreekt voornamelijk aan een goed doorlopend netwerk van wegen en paden. Door de doorsnijding met infrastructuur zijn de deelgebieden nauwelijks met elkaar verbonden waardoor het gebied niet als eenheid kan worden ervaren.

Milieu, klimaat en duurzaamheid

Op 25 juni 2009 heeft de gemeenteraad het Milieubeleidsplan Diemen 2009-2020, een milieuvisie op hoofdlijnen (MBP) vastgesteld. Milieubeleid gaat over hier en nu (leefbaarheid) en daar en straks (duurzaamheid). Hier en nu gaat vooral over gezondheid, hinder en veiligheid. Daar en straks gaat over de vraag of onze huidige activiteiten de toekomst bedreigen of lasten afwentelen op anderen.

In het MBP is beleid vastgesteld voor de volgende onderwerpen: geluid, lucht, bodem, externe veiligheid en energie (klimaat).

Geluid en lucht

In Diemen is sprake van geluidsoverlast vanwege weg- en railverkeerslawaai en sprake van luchtverontreiniging vanwege de vele bovenloka-

le wegen. De uitbreiding van de capaciteit op deze wegen en spoorwegen leidt tot een toename van de problemen en bedreigt het leefklimaat in Diemen. Diemen zet in op een duurzame en toekomstbestendige inpassing van de rijkswegen en spoorwegen. Het treffen van maatregelen direct bij de bron heeft het grootste effect op het verminderen van de geluidsoverlast en het verbeteren van de luchtkwaliteit in Diemen. *Bij herontwikkeling en nieuwbouw streeft Diemen naar een goed leefklimaat met een zo laag mogelijke geluidsbelasting, afgestemd op de mogelijkheden die de betreffende locatie biedt. Ter plaatse van de nieuwbouw dienen zoveel mogelijk geluidsreducerende maatregelen te worden getroffen.*

In de woongebieden met de hoogste concentraties luchtverontreiniging, met name stikstofdioxide en fijn stof, dient de luchtkwaliteit te worden verbeterd.

Bodemkwaliteit

Uitgangspunt voor de bodemkwaliteit is dat wat schoon is, schoon blijft, dat verdere bodemvervuiling wordt voorkomen of ongedaan wordt gemaakt en dat alle risico's ten gevolge van bodemverontreiniging in de gemeente uiterlijk in het jaar 2015 worden beheerst dan wel gesaneerd (door middel van functioneel saneren).

Externe veiligheid

Externe veiligheid betreft het beheersen van risico's die voortkomen uit ondermeer het gebruik, de opslag en het transport van gevaarlijke stoffen. Diemen wordt doorsneden door diverse landelijke transportassen waarover vervoer van gevaarlijke stoffen plaatsvindt. Dat zijn de autosnelwegen, spoorlijnen en het Amsterdam-Rijnkanaal. Langs deze assen liggen zones waar beperkingen en voorwaarden kunnen gelden voor de ruimtelijke ontwikkelingen in deze zones. Hetzelfde geldt voor transportleidingen in en boven de grond (bijvoorbeeld gasleidingen) en enkele inrichtingen in Diemen zoals tankstations met LPG.

De gemeenteraad heeft een route vastgesteld voor het vervoer van gevaarlijke stoffen over de gemeentelijke wegen. Dit betreft de Provincialeweg vanaf Driemond, de route Weteringweg, Muiderstraatweg, Provincialeweg, Weesperstraat en het bedrijventerrein Verrijn Stuart. Voor het overige moet nog, aanvullend op regelgeving van het rijk, beleid wordt vastgesteld. Dit is opgepakt samen de andere gemeenten in het Amsteland-Meerlandenoverleg.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient rekening te worden gehouden met externe veiligheid. Dit betreft vooral (beperkt) kwetsbare bestemmingen zoals wonen en scholen en voorzieningen met veel bezoekers. Daarbij gaat het niet alleen om de locatie van deze functies

ten opzichte van risicobronnen maar ook de inrichting gebieden (vluchtroutes, bereikbaarheid voor hulpdiensten, afschermdere bouw) en de vormgeving van gebouwen zelf (vluchtroutes, schuilmogelijkheden). Andersom dient een eventuele toevoeging van een nieuwe risicobron ook goed te worden afgestemd op de omgeving. De regionale brandweer vervult hierbij een belangrijke adviesfunctie.

Klimaat en energie

De gemeenteraad heeft op 25 juni 2009 voorlopig (en onder voorwaarden) ingestemd met de ambitie 'de regio A&M energieneutraal in 2040'. Dit betekent dat de gemeente samen met de inwoners en bedrijven waar mogelijk energie gaat besparen en duurzame energie gaat gebruiken en opwekken. Daarbij kan worden gedacht aan: warmtelevering vanuit de NUON-centrale, benutten geluidsschermen voor opwekken duurzame energie, warmte/koude-opslag in de bodem, zonnepanelen en zonneboilers, windmolens, gebruik biomassa.

Het aanwijzen van zoekgebieden voor grote windmolens (vanaf circa 80 meter hoogte) is de belangrijkste klimaatactie op structuurvisie niveau. In het kader van het Actieplan Klimaatbeleid 2008-2010 is een eerste verkenning naar mogelijke locaties voor windmolens uitgevoerd. Dit heeft geresulteerd in enkele zoekgebieden langs het Amsterdam-Rijnkanaal ter hoogte van de energiecentrale en langs de A1, het spoor en de A9. In de bestemmingsplannen zal afgewogen moeten worden waar welke kleine windmolens (tot circa 20 meter hoogte) planologisch worden toegestaan.

Duurzaamheid

Bij duurzaamheid gaat het om produceren en consumeren waarbij niet mateloos met grondstoffen wordt omgegaan en waarbij ook aandacht bestaat voor een verantwoorde verwerking van het ontstane afval. Hiernaast spelen sociale aspecten een rol, zoals het tegengaan van kinderarbeid, goede arbeidsvoorwaarden en een eerlijke prijs.

Duurzaamheid is niet meer weg te denken bij het inrichten en onderhouden van de openbare ruimte en bij het (ver)bouwen van woningen en bedrijfspanden. Het is van belang om tenminste alle gangbare maatregelen te treffen voor energiebesparing en duurzame energie, waaronder: zongerichte verkaveling woningen, extra isolatie woningen, beperken warmte- en koudevraag, energiezuinige apparatuur, opwekken duurzame energie. Daarnaast is het van belang om te werken met duurzame materialen, afval te beperken en om de geluidsisolatie tussen woningen onderling te verbeteren. De gemeente zal voor duurzaam (ver)bouwen afspraken maken met de woningcorporaties en andere ontwikkelaars.

2.3.2 Verkeer en vervoer

Openbaar vervoer

De NS-stations Diemen en Diemen-Zuid zorgen voor goede treinverbindingen met Amsterdam, Almere, maar ook richting Schiphol en Utrecht. De gelijkvloerse kruising van het spoor op de Ouddiemerlaan vormt steeds meer een knelpunt.

In het kader van de planstudie OV-SAAL (Schiphol-Amsterdam-Almere-Lelystad) is een tracé door Diemen richting IJmeer voorgesteld. Een mogelijk toekomstige verbinding Amsterdam – Almere door het IJmeer biedt geen directe spin-off voor Diemen. Voor de middellange of lange termijn is een vergroting van het aantal sporen langs Diemen Zuid in beeld. Dit heeft ook gevolgen voor het station Diemen-Zuid, dat dan een extra perron aan de zuidkant krijgt. Onzeker is nog of op termijn ook het spoor Amsterdam-Amersfoort door Diemen Centrum zal worden verbreed. In combinatie met een mogelijke aanpassing van het rangeerterrein ten westen van de A10 komt wellicht ook de spoorboog te vervallen.

Diemen Zuid, Bergwijkpark en Verrijn Stuart beschikken met twee metrostations tevens over een goede aansluiting op het metronetwerk van Amsterdam. De herontwikkeling van Bergwijkpark-Noord biedt perspectief voor een hoogwaardiger stationsomgeving.

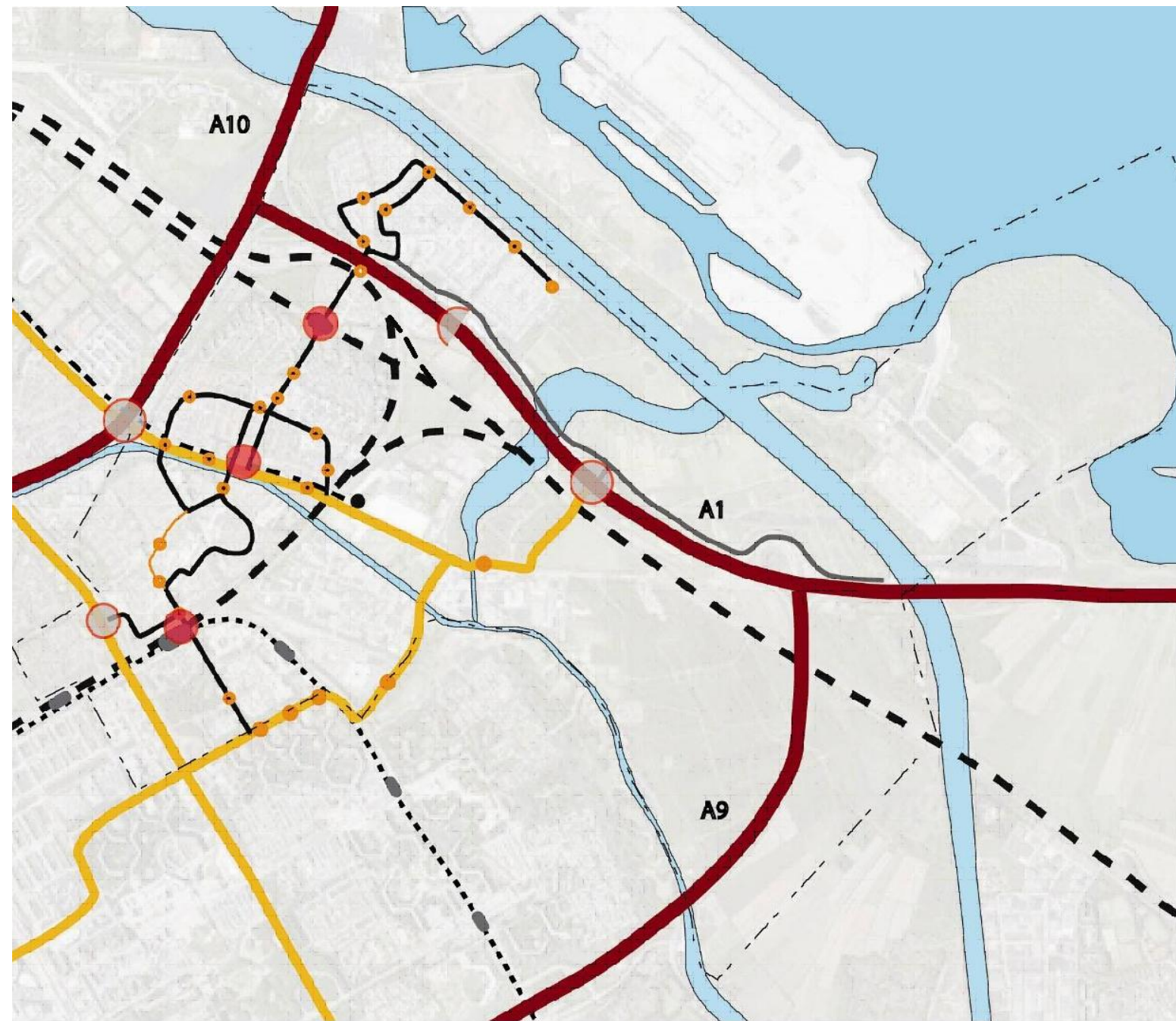
In het centrum loopt tot net voorbij het spoor, over de Hartveldseweg/Muiderstraatweg tramlijn 9. Deze tramlijn gaat via Amsterdam Oost naar Amsterdam Centraal. Tegelijk met de ontwikkeling van de nieuwe wijk Plantage De Sniep wordt onderzocht of het tracé van tramlijn 9 kan worden verlengd.

Het busnetwerk bestaat uit meerdere lokale lijnen die zorgen voor verbindingen van de wijken naar voorzieningen en de treinstations.

Opvallend is het ontbreken van een busverbinding van de bedrijventerreinen Verrijn Stuart, Stammerdijk en De Sniep met Diemen en Amsterdam Centrum. Het buitengebied wordt ook nauwelijks ontsloten met de bus. Een plan wordt uitgewerkt voor doortrekking van de Zuidtangente Oost tussen IJburg en het station Bijlmer/ArenA. Deze hoogwaardige buslijn krijgt in Diemen een route via de A9 en de nieuwe weg naar IJburg.

Autoverkeer

Diemen ligt direct aan de A1 en de A10 Oost. Het buitengebied wordt doorsneden door de A9. Deze autosnelwegen vormen samen met de A2 een ruit die de Zuidoostlob van Amsterdam aansluit op het rijkswegennet. Binnen deze ruit vormt de Gooiseweg een belangrijke verbinding die ook als terugvaloptie kan worden benut bij filevorming op de ruit. Door allerlei doorstromingsmaatregelen (o.a. spitsstroken, wisselstroken, toeritdosering) wordt op korte termijn de doorstroming

Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Kwaliteit - Lokaal
bestaande situatie

	Treinstation		Rijkswegen		Spoorlijn
	knooppunt		Lokale hoofdwegen		Metrolijn
	Metrostation		Gemeentelijke wegen		Tramlijn
	Tram/Bushalte		Busbaan		Gemeentegrens
	Afslag				

op het hoofdwegennet verbeterd. De komende jaren worden de capaciteit verder uitgebreid door de toevoeging van extra rijstroken (planstudie Schiphol-Amsterdam-Almere)

De wijken Noord, Centrum en Zuid hebben elk een eigen aansluiting op het rijkswegennet en ook de bedrijventerreinen beschikken over een goede auto-ontsluiting. De hoofdverkeerstructuur binnen de gemeente wordt gevormd door de Hartveldseweg met in het verlengde de Muiderstraatweg en de Weteringweg, de Gooiseweg met de Daalwijkdreef en de Provincialeweg, de Ouddiemerlaan en de Diemerpolderweg. Bij het dichtslibben van de snelwegen worden de lokale wegen in Diemen regelmatig als sluiproute gebruikt.

De interne verkeerstructuur verschilt per wijk, terrein, of gebied. Momenteel zijn de verlaging van de Gooiseweg en verlaging respectievelijk verbreding van de Daalwijkdreef onderwerp van studie, waarmee onder andere een betere aansluiting van Amsterdam Zuidoost met Amsterdam Centrum wordt beoogd. Deze ingrepen versterken de ruimtelijke samenhang in dit deel van Diemen.

De toegang tot het centrum vanaf de Hartveldseweg/Muiderstraatweg is niet duidelijk. De Ouddiemerlaan neemt nog steeds een belangrijke positie in als centrale noord-zuidverbinding (ruggengraat). Oost-westverbindingen worden gevormd door de Hartveldseweg/Muiderstraatweg en de Arent Krijtsstraat/Wilhelminaplantsoen/Prinses Beatrixlaan/Prins Bernhardlaan. De wegstructuur in Diemen Zuid is erg vertakt. Door de, centraal in deze wijk gelegen, busbaan wordt het autoverkeer gespreid hetgeen de oriëntatie en herkenbaarheid in dit deel van Diemen beperkt. De verbinding van Diemen Zuid richting A1 en verder, wikkelt zich af via de Weteringweg in combinatie met de Muiderstraatweg en Provincialeweg-Daalwijkdreef.

De verbinding tussen de woonwijken en Diemen Centrum wordt in dit deel van Diemen verzorgd door een tweetal bruggen over de Weespertrekvaart. De verdeling van het verkeer over de twee bruggen is niet evenwichtig.

Op de grens met het buitengebied, ter hoogte van bedrijventerrein De Sniep, verbindt een brug over de Weespertrekvaart de afslag Diemen aan de A1 met de terreinen Verrijn Stuart en Bergwijkpark, richting Gooiseweg en Amsterdam Zuidoost.

De verkeerstructuur van Bergwijkpark wordt sterk bepaald door de verhoogd gelegen Gooiseweg, Daalwijkdreef, Bergwijkdreef en Dalsteindreef.

De uitbreiding van het snelwegennet heeft voor Diemen de nodige gevolgen, aangezien al deze wegen over of langs gemeentelijk grondgebied lopen. De capaciteitsuitbreiding mag niet ten koste gaan van het woon- en leefklimaat van de inwoners van Diemen. Door de nieuwe

toegangsweg naar IJburg worden het knooppunt en de afrit Diemen belangrijker.

Parkeren

Diemen kent nog geen betaald parkeren maar wel een blauwe zone in het zuidelijk deel van Diemen Centrum en in een deel van Diemen Zuid. Deze zone is de afgelopen jaren stap voor stap vergroot. Voor het toekomstig gemeentelijk parkeerbeleid wordt een parkeernota opgesteld. In het centrumgebied komt betaald parkeren.

Langzaam verkeer

De hoofdfietsroutes liggen in Diemen met name langs de belangrijkste verkeersroutes voor de auto, zoals de Ouddiemerlaan, Muiderstraatweg, Hartveldseweg en Diemerpolderweg. In de opbouw van Diemen Zuid, Diemen Noord en Bergwijkpark hebben de langzaamverkeersroutes een prominente eigen plaats gekregen los van de wegenstructuur.

De grootschalige rail- en weginfrastructuur en de waterloop Weespertrekvaart vormen op een aantal plaatsen barrières voor het langzaam verkeer.

In het buitengebied (o.a. Diemberbos en Diemer Vijfhoek) zijn wandelen en fietspaden aangelegd om te recreëren en te sporten. De Veeneikbrug zorgt voor de verbinding met Amsterdam Zuidoost. Langs het spoor ligt een fietsbrug naar Weesp. Betere fietsverbindingen naar en in het buitengebied zijn gewenst. Langs de A1 ligt een vrij liggende fietsverbinding over het Amsterdam-Rijnkanaal, richting de elektriciteitscentrale, de Diemer Vijfhoek en de regio aan het IJmeer.

De groene rand langs de geluidswal van de A10 en de route langs het Amsterdam-Rijnkanaal zijn populaire routes voor wandelen en hardlopen. Dit geldt trouwens ook voor de oostelijke oever van De Diem en de route langs de Gaasp.

In het ontwerp voor de inpassing van de A10 Oost is door Rijkswaterstaat een fietspad geprojecteerd langs de westoever van de Weespertrekvaart.

Vlakbij de A10 is de Nesciobrug (fietsbrug) over het Amsterdam-Rijnkanaal gerealiseerd. Door deze brug is een directe verbinding voor het langzaam verkeer tussen Diemen en het Diemerpark en IJburg. Vanuit IJburg is ook een fietsverbinding door de Diemer Vijfhoek richting Muiden.

2.3.3 Voorzieningen

Detailhandel & horeca

Voor de dagelijkse goederen kan men in Diemen prima terecht. Ook voor verschillende niet-dagelijkse goederen kan men terecht, maar voor de meer bijzondere producten en vergelijkingsmogelijkheden is men aangewezen op het stadcentrum van Amsterdam. Ook weten Diemenaren de Maxis Megastores aan de Pampusweg in Muiden te vinden. Uit gegevens blijkt dat ongeveer 20% van de bezoekers van het Maxisterrein uit Diemen afkomstig is.

De hoofdlijnen uit de gemeentelijke detailhandelsvisie blijven overeind. Het (hoofd)winkelcentrum Diemerplein wordt gerenoveerd en uitgebreid (om de kwaliteit te verbeteren en grootte beter af te stemmen op het inwoneraantal, tevens moet het bijdragen aan het creëren van een dorpscentrum met bijv. horeca en terrassen buiten). De weekmarkt sluit aan op het hoofdwinkelcentrum. Daarnaast wordt het winkelcentrum Diemen Noord behouden als wijkwinkelcentrum. In het geval van Kruidenhof in Diemen Zuid moet bekeken worden hoe dit zich verhoudt tot de herontwikkeling van Bergwijkpark Noord. Ook moet de eventuele ontwikkeling van detailhandel op Plantage de Sniep gezien worden in relatie tot het hoofdwinkelcentrum en het voortbestaan van de wijkwinkelcentra.

Verder is er aan de Arent Krijtsstraat al van oudsher een lint met kleinschalige detailhandelvoorzieningen. De Arent Krijtsstraat zal zich van oorspronkelijke winkelstraat steeds meer ontwikkelen tot straat met combinaties van winkels, horeca en dienstverlening. Aan de Hartveldseweg/Muiderstraatweg zijn meerdere horecagelegenheden te vinden.

De detailhandel is de (economische) drager van de verschillende centra, maar ook andere voorzieningen (cultuur, sport en recreatie, gezondheidszorg en onderwijs) worden hieraan gekoppeld. Veelal wordt hierbij gezocht naar het zoveel mogelijk combineren van functies in één gebouw, zodat zij van elkaars nabijheid kunnen profiteren.

Er is behoefte aan meer horeca en kleinschalige bedrijfsunits nabij de verschillende centra. Op de bedrijventerreinen is in beperkte mate bedrijfsgerelateerde horeca mogelijk. Op Bergwijkpark is bij station Diemen Zuid sinds enkele jaren een horeca/conferentiecentrum gevestigd. Ook hier is meer horeca wenselijk.

Cultuur, maatschappelijke en religieuze voorzieningen

Diemen heeft een redelijk groot aanbod aan culturele voorzieningen en een rijk verenigingsleven. Het bekendst zijn het Theater de Omval en de Schuilkerk De Hoop. Ruimte voor tentoonstellingen is er in de Omval en het gemeentehuis. Er is een bibliotheek, muziekschool en er zijn verschillende verenigingen op bijvoorbeeld het gebied van koor, toneel en kunst.

Diemen kent een aantal cultuurhistorische monumenten en één particulier museum: het Saan museum. Het plein voor het hoofdwinkelcentrum en de Venserkade vormen voor Diemen de functie als centraal plein/manifestatieterrein. Ieder jaar is op de Venserkade het Loswalfestival en een kermis. Voor het winkelcentrum Diemerplein is elk jaar het Diemer Festijn (en kermis), met activiteiten voor jong en oud. Ook wordt er in Diemen Noord en in Diemen Zuid elk jaar een kermis gehouden.

Diemen heeft cultureel-maatschappelijke wijkcentra zoals de Schakel, Het Noorderlicht en 't Kruidvat. Binnen Diemen is een katholieke en een protestantse gemeente actief. In Diemen zijn drie begraafplaatsen, aan de Hartveldseweg, aan de Weesperstraat en de Ned.-Israëlitische begraafplaats aan de Ouddiemerlaan.

In alle drie de wijken zijn zowel kinderdagverblijven, peuterspeelzalen als buitenschoolse opvang aanwezig. Voor de buitenschoolse opvang en de kinderdagverblijven is het streven deze zoveel mogelijk inhoudelijk en fysiek te koppelen aan andere voorzieningen, zoals het onderwijs, in de brede scholen.

Er blijkt een grote behoefte aan goedkope, multifunctionele ruimten voor bijvoorbeeld bijeenkomsten, vergaderingen en religie-uitoefening.

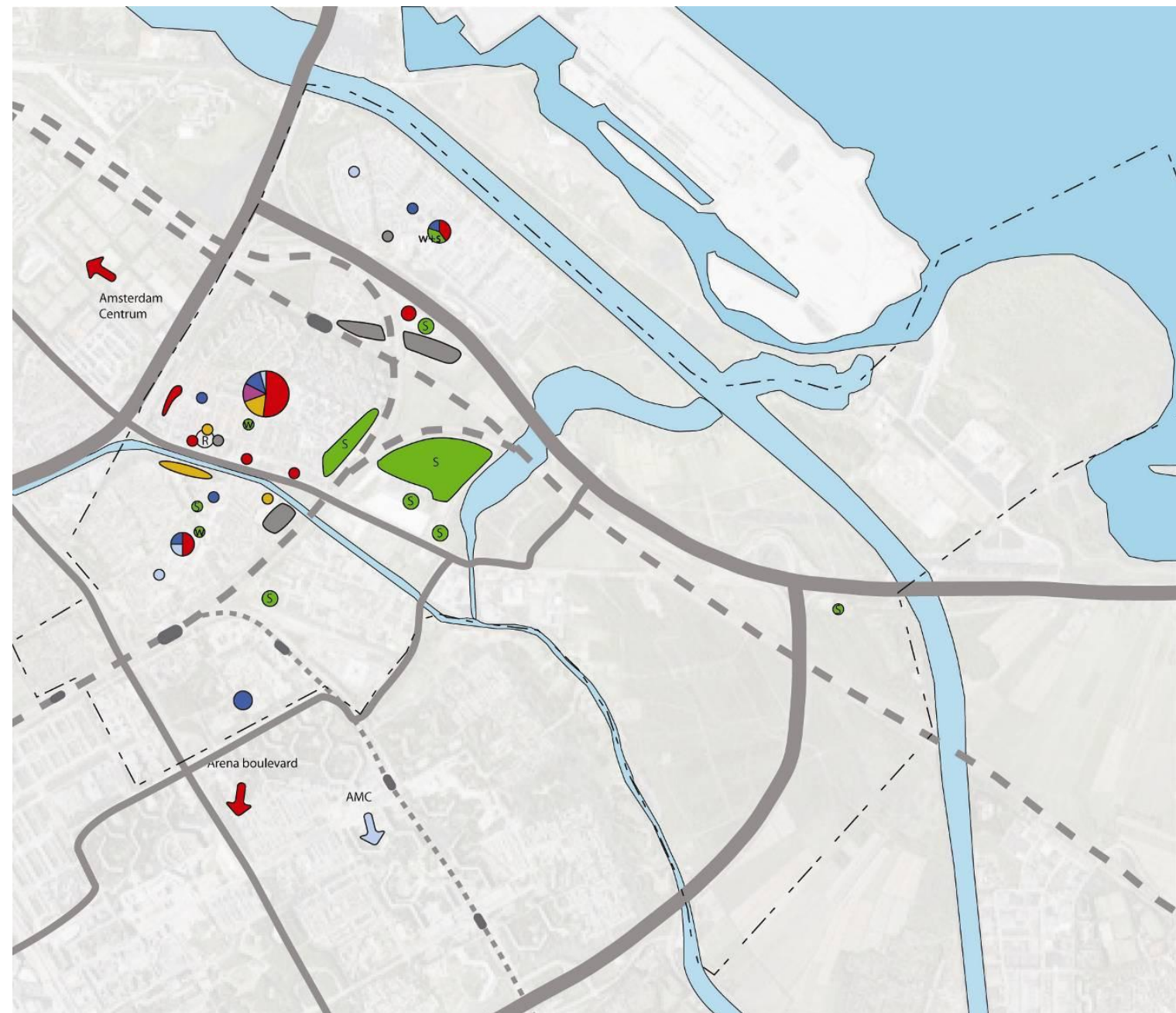
Sport en recreatie

In Diemen is een aantal buitensportlocaties aanwezig, langs het spoor aan de Willem de Zwijgerlaan (tennis- en handbalvelden) en het sportcomplex aan de Sportlaan (diverse sporten). In het buitengebied van Diemen bevindt zich een manege. Ook is er een manege naast de gemeentewerf.

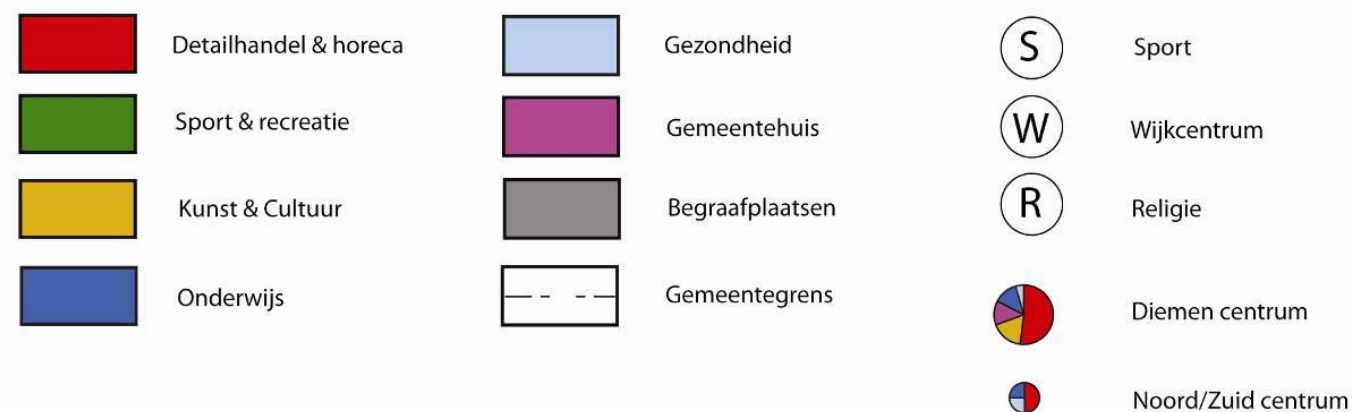
Diemen Noord beschikt over een trimbaan en in het Diemberbos zijn wandel-, fiets- en ruitersporen aangelegd om te recreëren en te sporten. Binnen de bebouwde kom zijn diverse speelvoorzieningen en trapveldjes voor de jeugd. De groene rand langs de geluidswal van de A10 en de route langs het Amsterdam-Rijnkanaal zijn populaire routes voor wandelen en hardlopen. Het Fort Diemerdam wordt een recreatieve trekpleister.

Binnensportruimten zijn er o.a. in Sportcentrum Duran (ook een zwembad) en De Sporthal Diemen. Ook is aan de Kriekenoord het AGO zwembad. Dit zwembad zal waarschijnlijk in 2012 sluiten. Daarnaast zijn er enkele fitnesscentra en een saunacentrum in de gemeente aanwezig. Opvallend aan Diemen is het hoge percentage kinderen dat lid is van sportverenigingen.

Naast de horecagelegenheden in de verschillende centra is er ook behoefte aan meer op recreatie gerichte horeca en culturele voorzieningen in de nabijheid van en in relatie met de Weespertrekvaart (water-

Cultuur & Maatschappelijke voorzieningen - Lokaal
bestaande situatie

front), maar ook op de overgang tussen bebouwde kom en buitengebied en in de dijklinten is dit goed mogelijk.

Gezondheidszorg en onderwijs

Er zijn in de gemeente twee gezondheidscentra met eerste lijn zorg, één in Diemen Noord en één in Diemen Zuid. De wijken Noord, Centrum en Zuid hebben elk een eigen apotheek. Daarnaast zijn verspreid over de kern verschillende tandartspraktijken aanwezig. In Diemen is geen ziekenhuis, maar in de regio is onder andere het AMC en OLVG gelegen.

Direct ten zuidoosten van het gemeentehuis worden in het project Brede Hoed (huisartsen onder een dak) naast een huisartsenpraktijk een aantal zorggerelateerde voorzieningen, het Ouder-Kind-Centrum en het Wmo-loket gerealiseerd. Op de Stammerdijk wordt een zorgboerderij ontwikkeld.

In Diemen zijn acht basisscholen aanwezig, maar geen voortgezet onderwijs. Met de Hogeschool INHOLLAND is hoger onderwijs beschikbaar, maar deze school zal de locatie in Diemen op termijn verlaten.

Op de locatie van de voormalige basisschool De Nieuwe Kring, het gebouw van kinderdagverblijf Hakim en de peuterspeelzaal Het Speelhuis is een Brede School gerealiseerd, 'De Meridiaan'. Ook de overige scholen in Diemen worden omgevormd tot brede scholen.

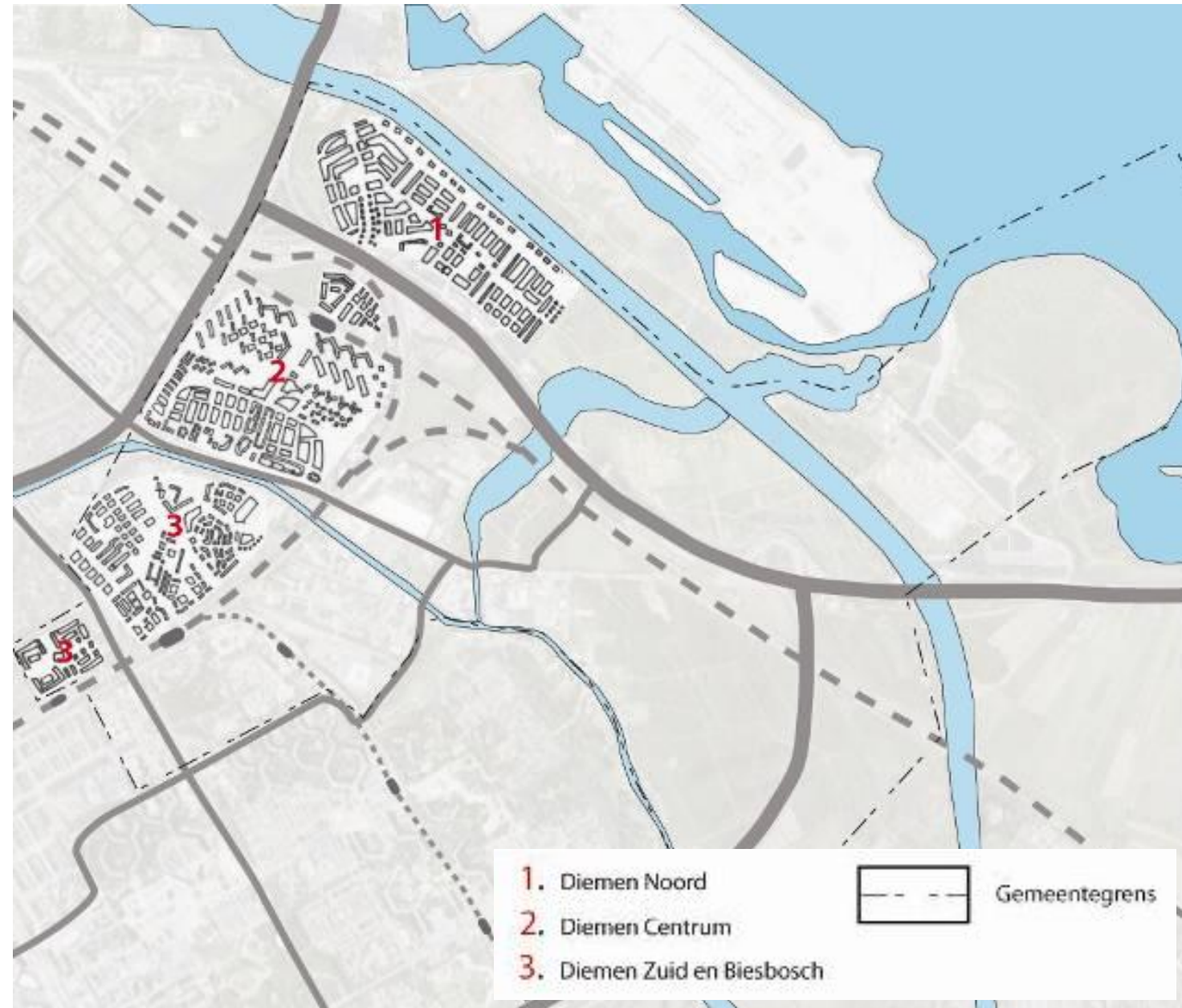
Er zijn plannen voor een nieuwe brede basisschool in de nieuwe woonwijk Plantage De Sniep. Het voornemen bestaat om in Diemen Noord twee scholen te combineren en deze, in combinatie met een kinderdagverblijf en andere voor- en naschoolse voorzieningen, op één nieuwe locatie te herontwikkelen.

2.3.4 Wonen

Diemen kent verschillende wijken, gescheiden door water, groen en infrastructuur maar verbonden door de Ouddiemerlaan/Burgemeester Bickerstraat als belangrijkste noord-zuid verbinding. Elke wijk heeft eigen voorzieningen, terwijl de centrale voorzieningen liggen in Diemen Centrum. De opbouw per wijk verschilt.

Diemen Noord

Diemen Noord is een 'sterke' wijk met veel eengezinswoningen, met een relatief dure woningvoorraad, veel particuliere huur en veel eigenaar-bewoners. Door de samenvoeging van scholen komen mogelijk locaties vrij. Nieuwe ontwikkelingen aldaar moeten bijdragen aan de sterke wijk, bijvoorbeeld door functiemenging.

Diemen Centrum

In Diemen Centrum is de ruimtelijke en sociale opbouw divers. Het gevoel van rust en de goede bereikbaarheid per openbaar vervoer vinden de inwoners van Diemen Centrum een belangrijke kwaliteit. Het woonmilieu is als kleinstedelijk te typeren (laagbouw, gestapeld en hoogbouw). Terwijl in het verleden een trend van vergrijzing werd waargenomen, neemt inmiddels het percentage jongeren in het centrum weer toe. Het inspelen op de veranderende woningmarkt en de kwaliteit van de woningen vraagt de nodige aandacht bij corporaties en eigenaren van complexen.

De uitbreiding van het winkelcentrum Diemerplein en de realisering van de Brede Hoed zullen bijdragen aan een sterker imago voor Diemen Centrum als hoofdvoorzieningencentrum. Aansluitend komen wellicht de terreinen van de brandweer en het postkantoor voor herontwikkeling in aanmerking. Herontwikkeling van het voormalige verzorgingshuis De Diem aan de Ouddiemerlaan vindt plaats met woningbouw.

Diemen Zuid/Biesbosch

Diemen Zuid is een uitbreidingswijk (jaren '80) met veel eengezinswoningen. Ten opzichte van Diemen Noord kent de wijk een goedkopere woningvoorraad, met een hoog aandeel middeldure woningen, en een meer gelijke verdeling tussen eigenaar-bewoners, particuliere huur en sociale huur. Door de stedenbouwkundige opbouw en gekozen verkeerscirculatie is de oriëntatie niet optimaal te noemen.

Ontwikkelingslocatie Plantage De Sniep

In aanbouw is Plantage De Sniep. Hier komen circa 1.500 woningen met aandacht voor Diemense starters in huur en koopsector.

Ontwikkelingslocatie Bergwijpark Noord

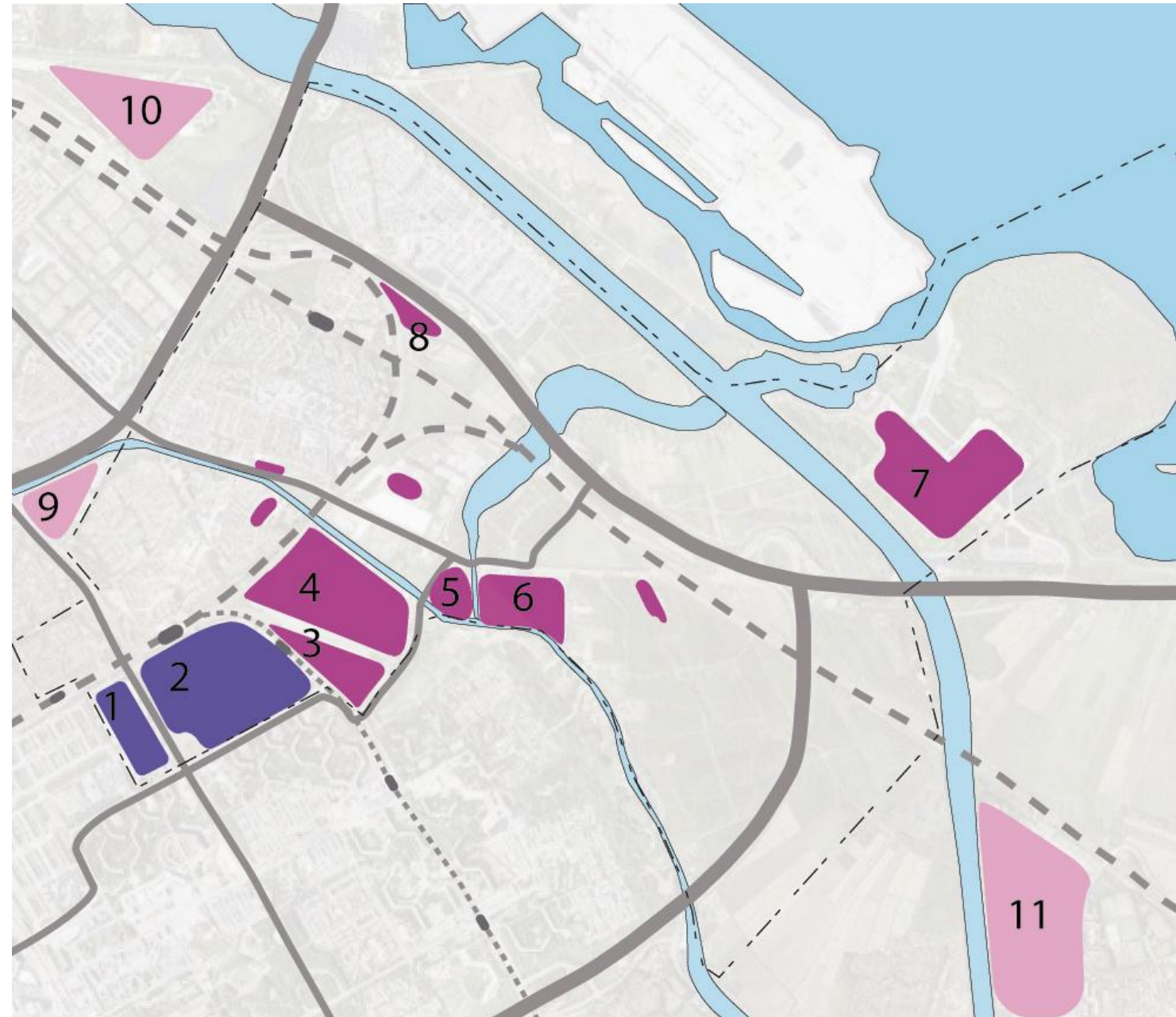
Het kantoreengebied Bergwijpark Noord wordt een multifunctioneel gebied met wonen, kantoren en voorzieningen. Met de nabijheid van het station Diemen Zuid leent deze locatie zich voor gestapelde woningbouw (waaronder studentenwoningen), koopwoningen (onder meer ééngesins), appartementen in het duurdere segment, woonwerkwoonwoningen of sociale huur met een luxe uitstraling. Dit kan worden gerealiseerd door (gedeeltelijke) sloop en nieuwbouw.

2.3.5 Vestigingsklimaat Bedrijfsleven

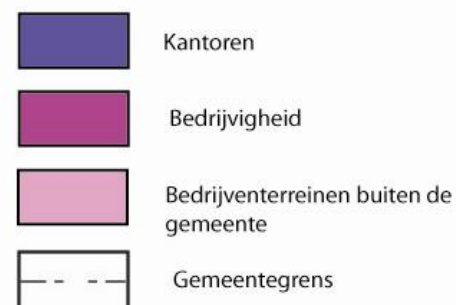
Door ligging in de metropoolregio Amsterdam, de ligging op de as Schiphol-Amsterdam-Almere en goede aansluitingen op A1, A2, A9 en A10 is Diemen aantrekkelijk voor de vestiging van bedrijven. De bedrijventerreinen De Sniep, Stammerdijk, Verrijn Stuart en het kantoreengebied Bergwijpark zijn op dit moment goed voor zo'n 15.000 arbeidsplaatsen.

Door de goede bereikbaarheid en de nabijheid van Amsterdam (in naam en draagvlak) lijkt een duidelijke profilering en imago in het verleden nooit noodzakelijk te zijn geweest. Diemen heeft een grote diversiteit aan bedrijven aan weten te trekken voor wat betreft de aard van de activiteiten en grootte. Op de terreinen is dan ook sprake van een mix aan bedrijfstypen en segmentering. Wel verschilt de kwaliteit en uitstraling per en ook binnen de bedrijventerreinen. Hoogwaardige (nieuwe) bedrijfspanden en verouderde delen wisselen elkaar af.

De ontstane ruimte op de regionale kantorenmarkt lijkt niet direct consequenties te hebben gehad voor de moderne, maar wel voor de verouderde kantorenpanden op Bergwijpark. Leegstand van die panden is het gevolg. Overeenkomstig de regionale afspraken in Metropoolregio Amsterdam volgt Diemen zowel het streven naar onttrekking van kantoorruimte uit de regionale markt, als naar het koesteren en indien nodig herstructureren van bestaande bedrijventerreinen (mede om te voorkomen dat meer groen in de regio voor nieuwe bedrijventerreinen moet wijken).

Vestigingsklimaat Bedrijfsleven - Lokaal
bestaande situatie

1. Bergwijpark - Zuid	6. Stammerdijk
2. Bergwijpark - Noord	7. Energiecentrale
3. Metro remise GVB	8. Gemeentewerf
4. Verrijn Stuart	9. Molenkade - Industrierweg
5. Sniep	10. Sciencepark
	11. Noord (Weesp)

Bergwijkpark

Op het kantorenbied Bergwijkpark zijn zowel hoofdkantoren van multinationals als middelgrote en kleinere ondernemingen gevestigd, enkele maatschappelijke instellingen en een conferentiecentrum. Ook is hier recent studentenhuisvesting gerealiseerd. In het noordelijk deel van Bergwijkpark is sprake van forse leegstand, met name in de oudere kantoren. Er mist een fysieke relatie met het station Diemen-Zuid. Een herontwikkelingsplan tot gemengd woon/werkgebied is in voorbereiding. Hierbij worden de goed lopende kantoren gehandhaafd. Bergwijkpark Zuid (met vele multinationals) wordt door deze ontwikkeling versterkt. Passende voorzieningen in combinatie met bijvoorbeeld het station Diemen-Zuid kunnen bijdragen aan het vestigingsklimaat.

Verrijn Stuart

Op het bedrijventerrein Verrijn Stuart is sprake van een grote mate van diversiteit in de kwaliteit. Delen zijn hoogwaardig met recent vernieuwde bedrijfspanden. Andere delen bezitten een laagwaardigere kwaliteit en hebben een minder aantrekkelijke uitstraling. Het terrein biedt volop kansen om door herstructurering in zijn geheel een aantrekkelijk en hoogwaardig bedrijventerrein te worden. Oude loodsen worden in toenemende mate omgevormd tot moderne bedrijfsverzamelgebouwen. De gemeente is gestart met het project Kwaliteitsverbetering Verrijn Stuart.

De Sniep en Stammerdijk

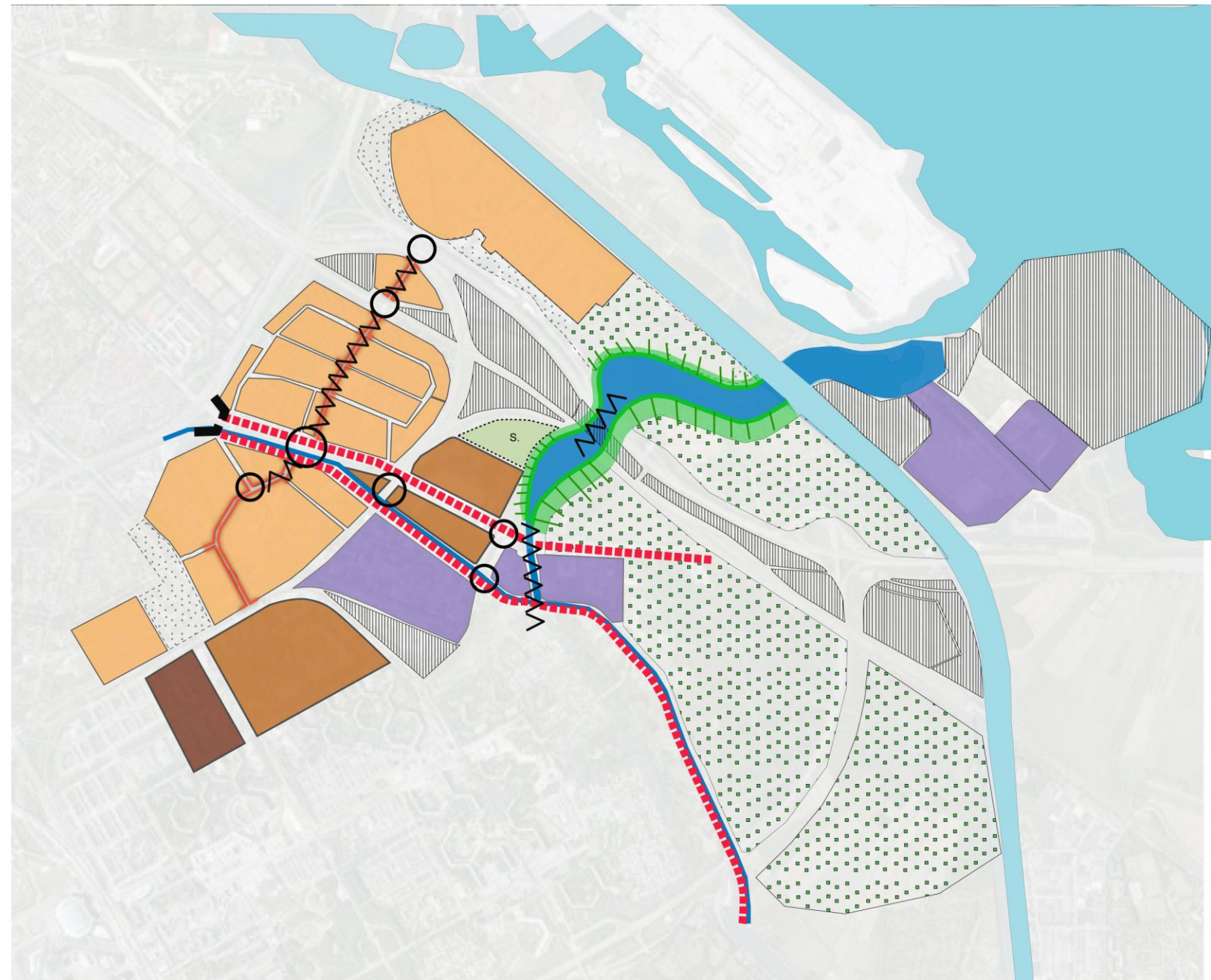
De Sniep en Stammerdijk liggen op de grens van het stedelijk gebied en het buitengebied. Op Stammerdijk bevinden zich een aantal grote nationale of regionale hoofdkantoren en kleinere bedrijfsunits in uiteenlopende sectoren. Op De Sniep is een serie moderne bedrijfsverzamelgebouwen gevestigd, evenals een betoncentrale. Tevens is een deel bestemd voor perifere detailhandel (bouwmarkten etc). Vermoedelijk zal de perifere detailhandel op de Sniep in toenemende mate profiteren van bezoekers uit de regio, in het bijzonder IJburg. De ontsluiting vindt plaats via de Weteringweg die verderop een aansluiting heeft op de A1 en de Provinciale weg en wordt als goed ervaren. Diemen kent ook relatief veel bedrijven aan huis in woonwijken.

Energiecentrale

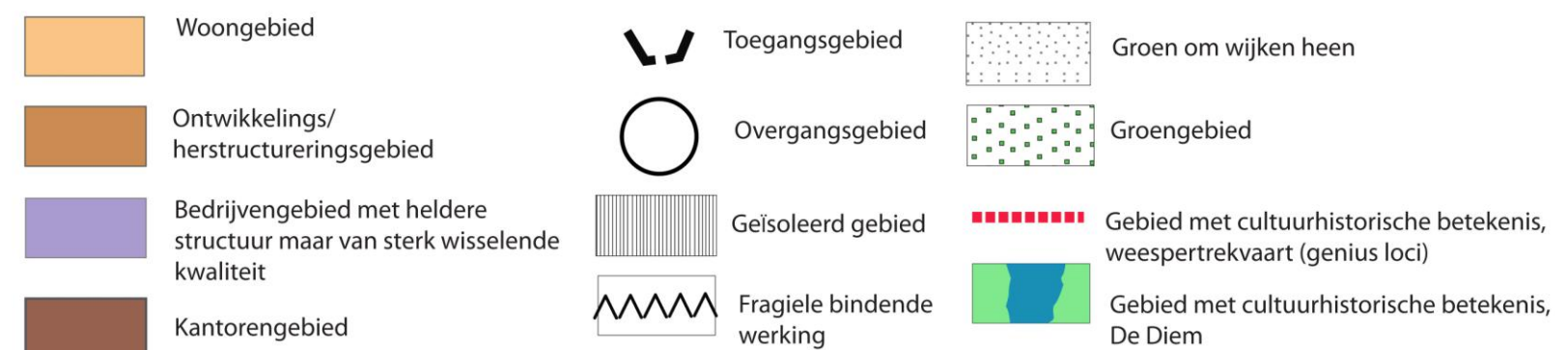
Het terrein van de energiecentrale ligt aan de noordzijde van het Amsterdam-Rijnkanaal op Diemens grondgebied. De ontsluiting vindt plaats vanaf Muiden via de Maxisweg.

2.3.6 Ruimtelijke en sociale structuur en identiteit

Diemen is onderdeel van de Metropoolregio Amsterdam. Er zijn goede aansluitingen op het nationale en regionale wegennet en de bereikbaarheid per openbaar vervoer is uitstekend. Tegelijkertijd is Diemen ruimtelijk afgesloten van de omgeving door de omringende infrastruc-

Ruimtelijke analyse

tuur. Ook hebben de bebouwde kom en het buitengebied weinig verbinding/relatie met elkaar. Het buitengebied kent veel doorsnijdingen van infrastructuur. Hierdoor zijn de deelgebieden nauwelijks met elkaar verbonden en wordt de beleving van het gebied als geheel beperkt.

Op gemeentelijk niveau bestaat Diemen uit een samenstel van afzonderlijke wijken, bedrijfsterreinen en groene gebieden. Elk deel bezit haar eigen kwaliteit, maar onderling zijn de gebieden ruimtelijk meer gescheiden dan verbonden. Doordat Diemen omringd wordt door infrastructuur is Diemen een eigen territorium in het metropolitane gebied. Dit wordt versterkt door het 'dorpsgevoel' van bewoners dat voortvloeit uit een gebondenheid aan de wijk, buurt of straat, het verenigingsleven, de wijkvoorzieningen en het centrumgebied. Tegelijkertijd hebben de Diemenaren goede toegang tot de stedelijke voorzieningen van Amsterdam hetgeen als een hoog goed wordt beschouwd.

De conclusie zou getrokken kunnen worden dat Diemen een stedelijk dorp is. Het stadse zit in de nabijheid van Amsterdam met al zijn voorzieningen maar ook wel in redelijk hoge dichtheid die Diemen kenmerkt. Het dorpse is te vinden in de hechte sociale en culturele structuur en dagelijkse voorzieningen die in de wijk te vinden zijn. Ook zit dit in nog aanwezige kleinschaligheid van bebouwing en gebruik in het historisch centrum en de dijklinten. Tot slot speelt ook de nabijheid van het landschap hierin een rol. Het buitengebied is altijd nabij.

2.4 Ontwikkelingen in de regio en bovenlokaal beleid

In en rondom Diemen zijn tal van ontwikkelingen gaande. Binnen Diemen zijn dit onder andere de uitbreiding van winkel- en maatschappelijke voorzieningen aan het Diemerplein, de ontwikkeling van Plantage De Sniep, de herontwikkeling van het Bergwijkpark-Noord. Ook wordt nagedacht over de verbetering van de kruising van de Ouddiemerlaan met het spoor in Diemen Centrum en de ontwikkeling van het station Diemen-Zuid.

Daarnaast worden direct aan de grens of op Diemens grondgebied projecten voorbereid en zijn ontwikkelingen gepland vanuit naburige gemeenten. De belangrijkste hiervan die direct effect hebben op Diemen zijn de uitbreiding van de hoofdinfrastructuur (A10, A1, A9) en ontwikkeling van de Bloemendalerpolder. Ook zijn de nieuwe verbindingen naar IJburg en (op langere termijn) Almere van belang omdat deze over Diemens grondgebied zijn gepland.

Belangrijk is om al deze ontwikkelingen te bezien vanuit een Diemens ontwikkelingsperspectief op de langere termijn. Op deze wijze kunnen ontwikkelingen zodanig vorm worden gegeven dat daarmee de bestaande kwaliteiten van Diemen worden veiliggesteld en versterkt en tegelijkertijd (op langere termijn) voor Diemen nieuwe kansen kunnen

Lokale ontwikkelingen

- I. Opwaardering centrumgebied
- II. Onderdoorgang spoor
- III. Ontwikkeling Plantage de Sniep
- IV. Herontwikkeling Bergwijkpark

Regionale ontwikkelingen

- 1. Wooneiland IJburg
- 2. Woongebied Bloemendalerpolder
- 3. Ecologische zonen Amstellanden
- 4. Transformatie Zuid-Oost
- 5. Ontwikkelingen Arena boulevard
- 6. Woongebied Watergraafsmeer
- 7. Ontwikkelingen Sciencepark
- 8. Woongebied Zeeburgereiland
- 9. Ontwikkelingen Almere
- 10. Woon/werkgebied Overamstel
- 11. Ontwikkelingen Zuidas
- 12. OV-Saal
- 13. Wegverbreding A1-A9-A10
- 14. Weg en OV aansluiting IJburg

worden gecreëerd. Met een visie op de toekomst kunnen bestaande en nieuwe ruimteclaims een plaats krijgen.

Daarnaast speelt bovenlokaal beleid een belangrijke rol. Met name het buitengebied van Diemen heeft te maken met de invloedssferen van dit bovenlokale beleid. Een groot deel van het buitengebied ligt namelijk al sinds de jaren '60 in de rijksbufferzone Amstelland-Vechtstreek en is later als zodanig ook in de Nota Ruimte en in de structuurvisie van Noord-Holland begrensd. Met het Ontwerpbesluit algemene regels ruimtelijke ordening wordt de begrenzing van de rijksbufferzone door het rijk vastgelegd en voorzien van ruimtelijke regels. Met het besluit wordt het reeds jaren gevoerde ruimtelijk beleid voor het gebied consequent voortgezet. Voor de gronden die begrensd zijn als rijksbufferzone geldt dat verdere verstedelijking wordt tegengegaan. De vertaling van 'tegenaan van verdere verstedelijking' naar ruimtelijke regels vindt plaats met dit besluit. Daarin worden echter wel mogelijkheden geboden voor gebruik en ontwikkeling van gronden gelegen in de rijksbufferzone.

Ook is Diemen voor een deel gelegen in het nationale landschap het 'Groene Hart'. Met het uitkomen van de Nota Ruimte geldt in de nationale landschappen 'behoud door ontwikkeling' als uitgangspunt voor ruimtelijk beleid. Dat wil zeggen dat de landschappelijke kwaliteiten mede sturend zijn voor de wijze waarop gebiedsontwikkeling plaatsvindt. Uitgangspunt hierbij is dat het nationaal landschap zich sociaal-economisch voldoende moet kunnen ontwikkelen, terwijl de bijzondere kwaliteiten van het gebied worden behouden of worden versterkt.

Ook maakt Diemen onderdeel uit van het Metropoolregio landschap en is Diemen voor een deel gelegen in een gebied, dat door de provincie Noord-Holland wordt aangeduid met 'Recreatie om de Stad'. Het project metropolitane landschappen staat voor samenwerking tussen de verschillende (semi-)overheden en private partijen in het landelijk gebied van de Metropoolregio Amsterdam, met als doel versterking, behoud en ontwikkeling van het landschap. De AMvB Ruimte en de provinciale verordening bieden ruimte voor maatwerk binnen de metropolitane landschappen, specifiek binnen de rijksbufferzones.

Uitgangspunt voor het recreatiebeleid van de provincie, in relatie tot verstedelijking, is intensievere creatiegebieden dicht bij de steden, en extensieve recreatie op verdere afstand. Vooral in het zuidelijke deel van Noord-Holland, binnen het werkingsgebied van de Metropoolregio Amsterdam, kan het landelijk gebied gezien worden als recreatiebied voor de stedeling. Opgave is om het landschap beter 'beleefbaar' te maken.

2.5 Conclusie

Samenvattend kunnen uit het voorgaande de volgende kwaliteiten en zwakten worden benoemd.

Kwaliteiten

- sociaal dorp met sterke sociale structuur
- sterke en overzichtelijke wijken met wijkcentra
- veel water en groen
- zeer goede bereikbaarheid
- grote diversiteit en aanbod aan kantoor- en werkgebieden
- nabijheid stad(sregio) Amsterdam

Zwakten

- gemis dorpshart
- veel doorsnijdingen door infrastructuur
- weinig samenhang tussen de wijken Noord, Centrum en Zuid: geen koppeling met de Noord-Zuidas
- zwakke relatie tussen Diemen en buitengebied: Oost-Westas
- water en groen is versnipperd en vormt geen netwerk
- overschot kantooroppervlak

3 Knelpunten en kansen

3.1 Inleiding

Vanuit de thematische behandeling, waarin de kenmerken van Diemen met sterke en zwakke punten zijn belicht, worden in dit hoofdstuk eerst per thema de verschillende kansen en knelpunten op een rij gezet.

3.2 Kansen en knelpunten per thema

Ruimtelijke en sociale structuur en identiteit

Knelpunten

Diemen bestaat uit een samenstel van afzonderlijke buurten, bedrijfsterrainen en groengebieden. Fysiek meer gescheiden dan verbonden. Ook kent Diemen onvoldoende duidelijke herkenbare 'ruimtelijke dragers'. Een dergelijke verbinding wordt slechts deels gevormd door de Ouddiemerlaan en de Weesper- en Muidertrekvaart. De noord-zuid as heeft een wisselend profiel, verwatert ter plaatse van Diemen Centrum en heeft ten zuiden van de Weesper- en Muidertrekvaart geen bindende werking meer.

Veel voorzieningen zijn geconcentreerd in een hoofdcentrum, maar er is geen duidelijk herkenbaar centrumgebied waarin dagelijkse en niet dagelijkse goederen, culturele en maatschappelijke voorzieningen aanwezig zijn.

Het bebouwde en het onbebouwde deel van Diemen hebben weinig verbinding/relatie met elkaar. Het buitengebied kent veel doorsnijdingen van infrastructuur.

Diemen is onderdeel van de Metropoolregio Amsterdam. Tegelijkertijd is Diemen ruimtelijk afgesloten van de omgeving door de omringende infrastructuur.

Kansen

In plaats van de gerichtheid op alleen Amsterdam of het eigen dorp biedt de gerichtheid op de hele regio kansen voor vernieuwing en versterking van de bestaande kwaliteiten.

Hoe sterker de stedenbouwkundige structuur en hoe beter de eenheid van het gehele grondgebied is verzekerd, hoe meer Diemens kwaliteit als herkenbaar dorp in een grootstedelijk verband wordt erkend en erkend. Hiervoor kan gebruik worden gemaakt van aanwezige kwaliteiten (historie, groen en water) en nieuwe kwaliteiten kunnen worden gedefinieerd.

De Weesper- en Muidertrekvaart heeft de potentie uit te groeien tot een samenbindende ruimtelijke en sociale drager met bovenlokale betekenis. De

historie is hier nog zichtbaar en kan mede zorgen voor een collectief (historisch) bewustzijn en daarmee de Diemense identiteit versterken.

Het buitengebied moet niet worden beschouwd als restgebied, maar als wingewest en zou beter verbonden moeten worden met stedelijk gebied. De Weesper- en Muidertrekvaart zijn ook hier de dragers die tot in het buitengebied doorlopen, van kleur verschieten en verschillende delen van Diemen samenbinden.

Een eenduidige profilering van de Noord-Zuidas en het verbeteren van de overgang naar Diemen Zuid biedt de mogelijkheid om de verschillende wijken meer samen te binden.

Landschap, natuur, milieu & openluchtrecreatie

Knelpunten

Het buitengebied is steeds verder van de woonomgeving af komen te liggen en staat onder druk van regio en aanpalende gemeenten.

De Weesper- en Muidertrekvaart hebben deels hun oorspronkelijke betekenis verloren en dragen slechts in geringe mate bij aan een structurerende werking van het stedelijk en het buitengebied.

Het ontbreekt in de bebouwde kom van Diemen aan groenvoorzieningen van formaat.

Kansen

In plaats van in defensieve zin met het landschap om te gaan kunnen op handen zijnde ontwikkelingen opgevat worden als kans om het buitengebied in de regio te profileren als regionaal park. Zowel functies voor de lokale gemeenschap als voor de regionale burens zouden dan kunnen worden ontwikkeld. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van de ligging van het gebied ten opzichte van Amsterdam, Almere en het Gooi en van de super bereikbaarheid van het gebied.

De Diemer Vijfhoek heeft een prachtige ligging aan het IJ. Met de aspiraties om Amsterdam met Almere te verbinden ontstaan mogelijkheden voor dit gebied, waarbij natuur en (water)recreatie belangrijke dragers zijn. Fort Diemerdam heeft hier een strategische positie en kan hierbij een toegevoegde waarde leveren.

De zoeklocaties voor windturbines kunnen in relatie tot andere lokale en regionale opgaven worden geplaatst waardoor de meerwaarde van een dergelijk project voor Diemen kan worden aangegeven.

De Diemerscheeg nodigt uit tot het realiseren van unieke functiecombinaties waarvan natuur en recreatie de basis kunnen zijn.

Verdere kansen liggen in functieverbreding van het buitengebied (hoogwaardige functies introduceren, zoals bijvoorbeeld een wellness).

Een stevige verbinding tussen stedelijk en buitengebied kan worden vormgegeven door herinrichting van de Weesper- en Muidertrekvaart.

Diemen heeft geen echte parken. In plaats van incidentele oplossingen kan deze functie door Diemen heen meanderen waardoor ook andere hoogwaardige overgangen en scheidingen tussen de diverse functies kunnen worden gerealiseerd. Dit speelt bij de inpassing van geluidschermen langs de A10, de verbreding van de A1 en de inpassing van het spoor.

Binnen de wijken kunnen stapsgewijs groene netwerken en verbindingen worden aangebracht. Hiermee wordt de samenhang op de schaal van geheel Diemen versterkt.

Door bij herontwikkeling en nieuwbouw (van zowel woningen als bedrijfsgebouwen en kantoren) zoveel mogelijk gebruik te maken van duurzame materialen en maatregelen te treffen voor energiebesparing en duurzame energie (zoals zongerichte verkaveling, extra isolatie, beperken warmte- en koudevraag, energiezuinige apparatuur, opwekken duurzame energie) wordt een bijdrage geleverd aan het milieu.

Verkeer, vervoer en ruimtelijke kwaliteit

Knelpunten

De verdere verstedelijking op de as Schiphol-Amsterdam-Almere leidt tot een sterke groei van de verkeersstromen in deze corridor. Diemen ligt hier middenin. Een beslag wordt gelegd op het schaarse grondgebied van Diemen. Gezien de beperkte omvang van Diemen wordt tegelijkertijd ook het bestaand stedelijk gebied verder onder druk gezet.

Met de voorgenomen verbredingen van de rijkswegen en de aanleg van nieuwe verbindingen naar IJburg en Almere via Diemens grondgebied wordt de versnippering vergroot. De ruimtelijke kwaliteit in geheel Diemen komt hiermee verder onder druk te staan. In de wijken zelf kan het leefklimaat verslechteren als gevolg van de toename van het autoverkeer indien niet voldoende afschermdende maatregelen worden getroffen.

Kansen

De uitdaging is om de uitstekende bereikbaarheid van Diemen te combineren met een goede inpassing van de (uitbreiding van de) infrastructuur waardoor de leefbaarheid verbeterd, ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk blijven en de eigen identiteit en structuur wordt versterkt (bijvoorbeeld door de aanleg van een ecologische zone langs de A10 in combinatie met een oplossing voor het geluid).

De basis voor de inpassing zou het profijtbeginsel moeten zijn: 'voor wat hoort wat'. Hiermee kan positief worden omgegaan door indien mogelijk de meerwaarde voor Diemen in beeld te brengen en 'werk met werk' te maken door een combinatie van oplossingen, zoals het

verminderen van geluidoverlast, minder sluipverkeer en het verminderen van de barrièrewerking.

De verlaging van de Gooiseweg en Daalwijdreef bieden een betere uitgangspositie voor de vernieuwing van Bergwijkpark.

Het doortrekken van tramlijn 9 langs de bedrijventerreinen en Bergwijkpark kan bijdragen aan het vestigingsklimaat. Ook een langzaam verkeersverbinding langs het spoor tussen Verrijn Stuart en de nieuwe wijk Plantage de Sniep biedt kansen om het vestigingsklimaat te verbeteren.

Extra langzaam verkeersroutes in het buitengebied bieden de kans om de verschillende deelgebieden onderling beter met elkaar te verbinden en daarmee de belevingswaarde van het gebied als geheel te vergroten.

Cultuur & Maatschappelijke voorzieningen

Knelpunten

Het ontbreken van een heldere, compacte historische structuur nodigt niet uit tot spontane ontwikkeling van specifieke functies als kleine winkeltjes, galerieën, ateliers e.d.

Het inwoneraantal van Diemen en de nabijheid van Amsterdam, biedt weinig draagvlak voor ontwikkeling van nieuwe voorzieningen.

Kansen

Op wijkniveau vervullen de wijkcentra een belangrijke rol, maar door intensiever gebruik kunnen deze centra nog meer het brandpunt van de wijk worden.

Bij het recreatief winkelen spelen zaken als sfeer, ambiance en gezelligheid. Hiervoor kan het gebied langs de Weesper- en Muider-trekvaart een aanvulling op het winkelcentrum Diemerplein vormen. Initiatieven op dit gebied zouden moeten worden gestimuleerd.

De positie van Diemen in de regio biedt kansen om aan te sluiten op voorzieningencentra in de regio (bijv. Arena Boulevard of Sciencepark). Daarnaast zouden nieuwe functies ontwikkeld kunnen worden die profiteren van de bestaande gebiedskwaliteiten (zeer goede ontsluiting, landschappelijke kwaliteit). Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de ontwikkeling van sport en recreatie, wellness, wonen en kleinschalige bedrijvigheid en zorgconcepten.

Binnen het bestaand stedelijk gebied bieden herstructureringsprojecten kansen voor bijzondere functies in combinatie met wonen en bedrijven (kinderopvang, horeca, hotel, congres e.d.).

Door het combineren van verschillende functies ontstaat ook voor kleinschaligere voorzieningen bestaanrecht. De wijkcentra kunnen hier een centrale rol in spelen. Projecten zoals de Brede Hoed en de ontwikkeling van brede scholen zijn hier voorbeelden van.

Wonen

Knelpunten

Diemen heeft de grenzen van zijn groei bereikt. Uitbreiding is, afhankelijk van omgevingsfactoren en mogelijke inpassing, slechts op enkele locaties mogelijk. Inbreiding is alleen mogelijk door herstructurering van bestaande gebieden.

Op Diemens grondgebied zijn geen uitleglocaties aanwezig waar zonder verdere ingrepen gebouwd kan worden. Woningbouwontwikkeling zal grote investeringen vergen als gevolg van saneren/herstructureren van de locatie zelf. Soms ook sanering of verplaatsing van in de nabijheid gelegen functies. Tegelijkertijd vraagt een inpassing van nieuwe of bestaande infrastructuur extra aandacht om mogelijkheden te kunnen realiseren.

Kansen

Op een aantal locaties (bijvoorbeeld de vrijkomende schoollocaties in Diemen Noord) zijn kansen voor ontwikkeling van woningbouw dan wel woningbouw in combinatie met andere functies, zoals werken en recreatie. Hiermee kunnen meerdere doelen worden gediend:

- herstructurering van gebieden waarvan de huidige functies zijn versleten of niet meer passen in de opbouw van het dorp;
- bijdragen aan een betere differentiatie van het aanbod waarmee een kwalitatieve impuls geboden kan worden;
- bijdragen aan de identiteit van Diemen als geheel.

Vestigingsklimaat Bedrijfsleven

Knelpunten

Diemen heeft onvoldoende eigen identiteit als vestigingsplaats voor het bedrijfsleven.

De bereikbaarheid per openbaar vervoer naar een deel van de bedrijventerreinen is slecht.

Kansen

De kansen liggen met name in het verbeteren van de uitstraling van Diemen als vestigingsplaats.

Hierbij kan worden gedacht aan combinaties die bijdragen aan het versterken van de ruimtelijke en economische structuur en daarmee aan de identiteit van Diemen. Een goed voorbeeld is de herontwikkeling van Bergwijkpark Noord tot woon/werkgebied in combinatie met het stationsgebied Diemen Zuid. Zeker als bij de herontwikkeling ook nog voorzieningen worden toegevoegd die een meerwaarde hebben voor het bedrijfsleven op Bergwijkpark Zuid, Noord en op de bedrijventerreinen (zoals horeca en een hotel).

Ook het benutten van de bestaande kwaliteiten van de bedrijventerreinen Verrijn Stuart, Stammerdijk en De Sniep (ligging onder de rook van Amsterdam met zeer goede ontsluiting naar de regio) en door samen met de ondernemers te blijven inzetten op een goede uitstraling

van de terreinen kan worden bijgedragen aan de uitstraling van Diemen als vestigingsplaats voor kwalitatief goede bedrijven met stad- of regioverzorgende bedrijvigheid. Hiermee wordt niet alleen ingespeeld op de regionale vraag naar bedrijvigheid, maar wordt ook de mogelijkheid gecreëerd om meer specifieke werkgelegenheid aan te trekken of combinaties van functies duurzaam te ontwikkelen.

Voor Bergwijkpark moet worden gestreefd naar optimale uitstraling van Bergwijkpark Zuid als gebied voor (hoofd)kantoren en Bergwijkpark Noord als gemengd gebied van wonen, werken en voorzieningen (bijvoorbeeld een hotel).

Het is van belang dat er bij de wijkcentra meer mogelijkheden komen voor kleinschalige bedrijvigheid en daarbij passende voorzieningen zoals horeca.

Met een verdere verbetering van de (OV)bereikbaarheid kan de identiteit en het imago van de bestaande bedrijvigheid worden versterkt. In plaats van zich af te keren van, kan Diemen in een aantal gevallen profiteren van de infrastructuur.

4 Ambitie, visie en opgaven

4.1 Inleiding

In het vorige hoofdstuk zijn op basis van de verschillende thema's de knelpunten en de kansen per thema genoemd. Van hieruit, vanuit de input en reacties van bewoners, bedrijven, belangenpartijen en andere overheden en op basis van de consultatie van de bestuurders, wordt in dit hoofdstuk de ambitie/visie van Diemen beschreven voor 2040 en wordt deze vertaald in een aantal integrale opgaven voor de komende 10, 20, en 30 jaar.

De plankaart verbeeldt de gewenste ruimtelijk-functionele structuur als raamwerk waarbinnen de toekomst van Diemen gestalte moet krijgen.

4.2 De ambitie/visie

In 2040 is Diemen een duurzaam, stedelijk dorp op het grensvlak van Amsterdam en de Diemerscheg, waar het goed wonen, werken en recreëren is.

De eigen Diemense identiteit als duurzaam stedelijk dorp bestaat vooral daarin dat inwoners en ook ondernemers elkaar weten te vinden en elkaar kunnen ontmoeten in Diemen. Goede verbindingen tussen alle delen van Diemen en een aantrekkelijk voorzieningenaanbod leveren daaraan een belangrijke bijdrage.

Diemen heeft in 2040 kenmerken van een dorpse gemeenschap, maar heeft ook tegelijkertijd veel kenmerken die eerder bij een stad horen. Deze combinatie maakt van Diemen een stedelijk dorp. Diemen heeft de sociale kenmerken van een dorp als het gaat om de families die er al lang wonen en die een uitgebreid netwerk binnen Diemen hebben opgebouwd en een grote betrokkenheid hebben bij de Diemense gemeenschap. Het dorpse karakter van Diemen is vooral terug te vinden in het verenigingsleven met als belangrijke ontmoetingsplekken o.a. de wijkcentra, de Omval, de ouderverenigingen, de voorzieningen en de kerken die Diemen rijk is. Ook nieuwe bewoners raken door het gebruik van deze voorzieningen verbonden aan het dorp.

Diemen heeft tegelijkertijd stadse kenmerken omdat de Diemense bevolking, net als Amsterdam, een behoorlijke diversiteit aan nationaliteiten kent. Een bevolking die in beweging is en blijft, omdat er elk jaar veel mensen van en naar Diemen verhuizen. Als inwoner van Diemen kan je je volledig onttrekken aan de Diemense gemeenschap zonder dat dit opvalt, maar belangrijker is dat mensen zich prettig voelen in Diemen en deelnemen aan de samenleving. De inwoners van Diemen kunnen gebruik maken van een grootstedelijk voorzieningenaanbod dat 'om de hoek ligt' en Diemen is direct aangesloten op een

vervoersnetwerk (openbaar vervoer en auto) dat grote delen van de Randstad goed bereikbaar maakt voor werk, studie en ontspanning.

Diemen maakt onderdeel uit van het metropolitane stadsweefsel, maar tegelijkertijd is er sprake van een interne dorpsstructuur met geborgen woonmilieus. In 2040 zijn de infrastructurele barrières om elkaar in Diemen makkelijk te kunnen ontmoeten zo veel mogelijk weggenomen. De spoorwegovergang bij station Diemen (Centrum) is integraal aangepakt, waarbij ook is gekeken naar de directe omgeving. Station Diemen-Zuid speelt een belangrijke verbindende rol tussen Diemen Zuid en het nieuwe woon- en werkgebied Bergwijkpark Noord. Daarnaast is de aansluiting van Diemen Zuid op het centrum van Diemen verbeterd. Biesbosch maakt fysiek echt onderdeel uit van Diemen. Aan de noord-zuid as (Ouddiemerlaan en Ouderkerkerlaan) zijn lokale voorzieningen geclusterd. De oost-west as (de Hartveldseweg, de Muiderstraatweg en de Stammerdijk) en de kanaaldijk langs het Amsterdam-Rijnkanaal hebben een belangrijke functie voor de regionale passant en recreant. De voorzieningen, zoals bijvoorbeeld horeca, zijn hierop afgestemd, waardoor ook regionale ontmoetingsplekken ontstaan. Bij de aansluitingen op de snelwegen (S113) en de spoorverbindingen (de stations) zijn voorzieningen te vinden die afgestemd zijn op de wensen van lokale en regionale reizigers. Dit zijn de plekken waar het dorp Diemen aantakt op de metropoolregio Amsterdam.

Diemen heeft daarbij een bijzondere ligging omdat het ligt ingeklemd tussen het grootstedelijke Amsterdam en de Diemerscheg, de groene en recreatieve uitloper van het Groene Hart. De Diemerscheg is bij een groot publiek bekend en van de recreatieve mogelijkheden wordt intensief gebruik gemaakt.

Diemen speelt in op klimaatbestendigheid en duurzaamheid en draagt haar steentje bij aan het opwekken van duurzame energie. De woningvoorraad is zoveel mogelijk energiezuinig gemaakt. Nieuwbouw (van woningen, bedrijfsgebouwen en kantoren) geschiedt op basis van duurzame principes. Er zijn maatregelen getroffen om in te kunnen spelen op het elektrisch rijden. De mogelijkheden om klein- en groot-schalige windturbines binnen de gemeentegrenzen te plaatsen worden benut.

In 2040 is zorg gedragen voor een goed basisniveau aan voorzieningen, waardoor mensen in staat zijn langer zelfstandig te functioneren. Initiatieven en activiteiten, zoals mantelzorg en de ondersteuning van vrijwilligers, worden gefaciliteerd, waardoor de zelfstandigheid van bewoners wordt bevorderd.

De sportvoorzieningen spelen, in het kader van de gezondheid van de Diemense burger en als ontmoetingsplek, een belangrijke rol in Diemen. Sportaccommodaties worden optimaal gebruikt. De verenigingsstructuur op het terrein van sport is versterkt. Er is een relatie gelegd tussen de sociale cohesie op wijkniveau en sportbeoefening.

Diemen huisvest, net als vele dorpen, veel gezinnen maar ook een steeds grotere groep senioren. De jongere generatie inwoners kunnen, door de realisatie van de nieuwbouwwijk Plantage de Sniep en de herontwikkeling van Bergwijkpark Noord tot een gemengd woon/werkgebied, binnen Diemen de eerste stap naar een eigen woning maken.

De inrichting van Diemen met snelwegen, spoorwegen, hoogbouw en veel herontwikkeling geeft Diemen dan wel het aanzien van een stadswijk, maar dit wordt niet zo beleefd. Bewoners van Diemen Zuid, Centrum en Noord, Plantage de Sniep en Bergwijkpark Noord kunnen zich identificeren met hun eigen wijk en met hun eigen buurt. Het wijkvoorzieningenniveau is versterkt, onder andere omdat er een koppeling plaatsvindt tussen sport-, school- en opvangvoorzieningen (brede schoolvorming). Cultuurhistorisch waardevolle gebouwen en terreinen worden als belangrijke dragers van de eigen Diemense identiteit zoveel mogelijk behouden en bekend gemaakt aan het publiek. Een combinatie met publieke functies (voorbeeld horeca/ tentoonstellingsruimte bij Fort Diemerdam) is gewenst. Dit alles is gelegen op een (dorpse) fietsafstand van elkaar.

De dorpse en stedelijke kenmerken zijn ook terug te vinden in het bedrijfsleven dat in Diemen is gevestigd. Enerzijds hebben internationale bedrijven in Diemen hun (hoofd)vestiging, al dan niet met een postadres in Amsterdam. Anderzijds zijn er bedrijven die al decennialang in Diemen zijn gevestigd en die o.a. via medewerkers of door middel van sponsoring een hechte relatie hebben opgebouwd met de Diemense gemeenschap. Steeds meer bewoners beginnen een eigen bedrijf aan huis. Het Diemense bedrijfsleven wordt gekoesterd.

Een grote diversiteit aan inwoners, werkgevers en werknemers vormen samen de belangrijkste pijlers van de Diemense samenleving en zij zien Diemen als een plek waar ze zich thuis voelen en waar met plezier gewoond en gewerkt kan worden.

Kortom, in 2040 is Diemen een verstrengeling van dorp en stad, in bevolking, bedrijfsleven, voorzieningen, bereikbaarheid en verschijningsvorm. Een stedelijk dorp op een bijzondere ontmoetingsplek tussen (hoofd)stad en ommeland, en onderdeel van de metropoolregio Amsterdam.

4.3 De opgaven

Bovenstaande ambitie/visie schetst een gewenst beeld van Diemen in 2040 en vormt daarmee een kapstok voor de ruimtelijke ontwikkelingen binnen de gemeente. Om deze ambitie ook daadwerkelijk te kunnen verwezenlijken dient een aantal ruimtelijke opgaven te worden opgepakt. Deze opgaven worden hieronder nader uitgewerkt. De opgaven worden een het einde van deze paragraaf verbeeld in de plankaart.

Opdracht 1: Het versterken van het bestaand stedelijk gebied

Poort

Diemen heeft geen duidelijke entrees. De overgang van de Middenweg naar de Hartveldseweg verdient daarom een ruimtelijke en functionele opwaardering.

Ook de kruising Stammerhove/ Weteringweg, vormt, samen met de entree van het Diemberbos, een poort naar Diemen. Door dit gebied opnieuw in te richten kan enerzijds de entree van het Diemberbos benadrukt worden. Anderzijds wordt de poortfunctie naar Diemen versterkt.

Centrumgebied

Uitbreiding van het hoofdwinkelcentrum van Diemen en ruimtelijke versterking bieden mogelijkheden voor de realisatie van een eigen dorpscentrum waar winkelen, maatschappelijke en culturele functies voor iedereen beschikbaar zijn. De weekmarkt sluit hierbij aan. Het is wenselijk dat het voormalige postkantoor aan het Wilhelminaplantsoen een nieuwe bestemming krijgt, in de vorm van woningbouw, met publieke functies op de begane grond. In de wijken zelf wordt ingezet op een eigen sterk wijkcentrum, met een clustering van kleinschalige werknits en persoonlijke dienstverlening. Waar mogelijk worden commerciële en maatschappelijke functies gecombineerd.

Sterke wijken

Binnen het bestaand stedelijk gebied zal de nadruk liggen op het versterken van de functionele en ruimtelijke structuur van de wijken, met aandacht voor de eigenheid en diversiteit van de verschillende wijken, met goede wijkvoorzieningen. In de Arent Krijtsstraat wordt (op de begane grond) ingezet op functiemenging. Voor de woonbuurten dient ingezet te worden op het versterken van de identiteit en de sociale samenhang. Dit betekent het formuleren van het onderscheidende karakter van de verschillende buurten binnen de wijken en dit koppelen aan inrichtingsprincipes van de opzet van deze buurten, maar ook van de openbare ruimte.

Er wordt ingezet op het clusteren van de sport-, school- en opvangvoorzieningen op wijkniveau, waardoor de cohesie in de buurt versterkt wordt. Het clusteren van dergelijke voorzieningen heet brede schoolvorming. In Diemen Noord wordt onderzocht of een brede school kan worden gerealiseerd, waarin de twee huidige basisscholen in de wijk samengaan en daarnaast ook een kinderdagverblijf, peuterspeelzalen en de buitenschoolse opvang een plaats krijgen. Op de eventueel vrijkomende schoollocaties kunnen nieuwe woningen en mogelijk ook kleinschalige functies komen (kleinschalige bedrijvigheid en/of praktijkwoningen).

De wijkaccommodaties in Diemen Noord, Centrum en Zuid krijgen een duidelijke plek in de wijk. De voorzieningencentra blijven behouden, waarbij functiemenging en –verbreding noodzakelijk kan zijn. Het gebruik en de uitstraling van De Omval (Diemen Centrum) wordt door een goede combinatie van cultuur, verenigingsgebruik en horeca versterkt.

De gemeente zet in op het optimaliseren van het gebruik van de sportaccommodaties in de wijken, waardoor het bestaande verenigingsleven op het terrein van sport in stand wordt gehouden en er een relatie wordt gelegd tussen de sociale cohesie op wijkniveau en sportbeoefening.

Ook de zorgvoorzieningen worden waar mogelijk gecombineerd en geoptimaliseerd, waardoor zorg wordt gedragen voor een goed basisniveau van voorzieningen. Doel hiervan is mensen zo lang mogelijk zelfstandig te laten functioneren. Een goed voorbeeld hiervan is de ontwikkeling van De Brede Hoed in Diemen Centrum, een nieuw gebouw waarin een huisartsenpost, het Ouder-Kindcentrum en het Centraal Servicepunt gehuisvest worden. Hierdoor wordt het voorzieningenniveau op een breed terrein van informatie en advies, hulpverlening, gezondheid en opvoedingsondersteuning geoptimaliseerd. Boven de zorgvoorzieningen komen woningen.

Nadere gebiedsuitwerking Diemen Zuid

Diemen Zuid heeft een nadere uitwerking. Hier ligt een kans om de verschillende buurten rond het centrum van Diemen Zuid weer op een goede manier aan elkaar te verbinden en ook om de verbinding tussen Diemen Centrum en Diemen Zuid te verbeteren. Een heroverweging van de busbaan, het winkelcentrum Kruidenhof (in relatie tot het nieuwe woon- en werkgebied Bergwijkpark Noord en station Diemen-Zuid), en het sportcentrum zullen hier in elk geval onderdeel van moeten uitmaken. In het kader van de nadere uitwerking zal onderzocht worden of verdere verdichting met woningbouw in dit gebied mogelijk is.

Amsterdam heeft plannen om op termijn de Gooiseweg te verlagen, hetgeen kansen biedt om de barrière tussen de buurten Biesbosch en Polderland op te heffen. Hierdoor wordt Biesbosch weer fysiek bij Diemen betrokken en wordt de dorpsbereikbaarheid verbeterd. Daarnaast zal goed moeten worden gekeken naar station Diemen-Zuid en de directe (woon)omgeving. De bebouwing in Zuid is niet op het station georiënteerd, waardoor een logische aansluiting tussen het nieuwe woon- en werkgebied Bergwijkpark Noord en Diemen Zuid op dit moment moeilijk realiseerbaar is.

Tenslotte is de verkeersafwikkeling over de twee bruggen die Diemen Zuid met Diemen Centrum verbinden onevenwichtig. Ook hiernaar zal worden gekeken bij de nadere uitwerking van Diemen Zuid.

Verbindingen en voorzieningen

Noord-zuid as

De wijken Diemen Noord, Centrum en Zuid worden verbonden door een dorpsas (de noord-zuid verbinding), maar deze wordt niet als zodanig beleefd. Deze verbinding vervult voornamelijk een lokale rol. Uitgangspunt is dat aan deze as lokale voorzieningen zoveel mogelijk worden geclusterd, met inbegrip van het hoofdwinkelcentrum Diemerplein, dat ook in beperkte mate een bovenlokale functie vervult. In Noord is de route bestemd voor langzaam verkeer (de Ouddiemerlaan), in Centrum kunnen zowel fietsers als motorvoertuigen gebruik maken van de as en in Zuid gaat de dorpsas weer over in een fietspad.

De ruimtelijke kwaliteit van deze as heeft verbetering. De Ouderkkerlaan in Diemen Zuid zal worden meegenomen bij de nadere uitwerking van Diemen Zuid.

Oost-west as

De Hartveldseweg en de Muiderstraatweg vormen, door de Weesper-trekvaart en de Muidertrekvaart, een mooie oost-west verbinding die, voor de Diemenaar, maar ook juist voor de regionale recreant, beter benut kan worden als ‘recreatieve loper’ door Diemen. Door de Hartveldseweg, de Muiderstraatweg en de zone met de loswal op termijn opnieuw in te richten en hier recreatieve voorzieningen te realiseren, wordt ingezet op een herkenbaar recreatief lint door Diemen. Ook het water (Weesper-trekvaart en de Muidertrekvaart) kan hieraan een bijdrage leveren door voorzieningen te treffen voor de pleziervaart. Hierdoor wordt de entree van het Diemberbos verbonden met het begin van de Hartveldseweg.

Gewenst doortrekken Muidertrekvaart

Het doortrekken van de Muidertrekvaart op Plantage de Sniep is wenselijk om een herkenbaar en aantrekkelijk straatbeeld tussen de poort van Diemen (Hartveldseweg) en het Diemberbos te creëren, waardoor de openbare ruimte minder gefragmenteerd overkomt. Water zorgt daarnaast voor een kwaliteitsimpuls van het stedelijk gebied.

Transformatiegebied natuur, recreatie, wonen, werken, voorzieningen

Nadere uitwerking Voormalig sportpark/ Spoorzicht

De ontwikkelingsmogelijkheden voor nieuwe woon- en werkgebieden zijn in Diemen beperkt. In de buurt Spoorzicht (voormalig sportpark) kunnen door combinaties van verschillende ruimteclaims interessante mogelijkheden ontstaan voor nieuwe ontwikkelingen die aansluiten op het station Diemen. Natuur, recreatie, woningbouw en bedrijvigheid kan hier in combinatie met elkaar tot ontwikkeling komen, waarbij afhankelijk van de situatie en doelstelling de nadruk op groen, blauw of rood kan komen te liggen.

Bergwijkpark Noord

In Bergwijkpark Noord staan veel kantoren leeg. Door het regionale overschot aan kantoorlocaties ziet het er niet naar uit dat het goed komt met de leegstand in Bergwijkpark Noord. Daarom zet de gemeente Diemen in op herontwikkeling van het gebied tot een woon-/werkgebied, waarbij de goed functionerende kantoorpanden behouden blijven en vrijkomende plekken een nieuwe invulling met woningbouw krijgen, en mogelijk moderne kleinschaligere kantoren (kantoorvilla's). Het stationsgebied van Diemen Zuid wordt hierbij betrokken. Voorzieningen voor zowel de kantoren (ook ten behoeve van de kantoren op Bergwijkpark Zuid) als voor de woningen worden daaraan toegevoegd om een prettig woon- en leefklimaat te creëren. Daarbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan detailhandel, horeca, een hotel of sport- en recreatiefaciliteiten. Bij herontwikkeling van Bergwijkpark Noord is het belangrijk dat er goede groen- en waterverbindingen met

natuuroevers doorheen lopen, die aansluiten op het groene en blauwe netwerk in de aanliggende wijken.

Transformatiegebied werken, wonen, voorzieningen

Gooiseweg

De gemeente Amsterdam heeft plannen om de Gooiseweg af te waarden tot een stadsstraat, de Gooiselaan, waardoor er ruimte voor maximaal 13.000 extra woningen ontstaat. Ook vindt de gemeente Amsterdam het wenselijk om tramlijn 12 in de middenberm door te trekken tot de Gaasperplas. De gemeente Diemen staat positief tegenover dit initiatief, mits uit een verkeersonderzoek blijkt dat de verkeersdruk op Diemen niet ontoelaatbaar toeneemt, dat de plannen financieel haalbaar zijn en dat Biesbosch een goede aansluiting krijgt op Diemen Zuid. Naast nieuwbouw van woningen kan ook gedacht worden aan een combinatie van werken, wonen en voorzieningen.

Nieuwbouwwijk Plantage de Sniep

Met de herontwikkeling van de voormalige meubelboulevard tot de nieuwbouwwijk Plantage de Sniep wordt ingezet op stedelijke kwaliteit. Deze herontwikkeling bestaat uit de realisatie van woningen (maximaal 1500), commerciële functies, bedrijvigheid en dienstverlening, maatschappelijke voorzieningen en een Brede School. De voorzieningen op Plantage de Sniep zijn echter wel ondergeschikt aan de voorzieningen in Diemen Centrum.

Het ambitieniveau is hoog. Plantage de Sniep krijgt een hoge mate van comfort, veel groen en water, een ruimtelijke opzet en voldoende parkeergelegenheid.

Wonen

Er wordt geïnvesteerd in leefbare en vitale wijken, met aandacht voor de huisvesting van gezinnen, starters en senioren. Hierbij wordt ingezet op betaalbaar wonen met een hoge kwaliteit. Woningen worden zoveel mogelijk levensloopbestendig ontwikkeld en voldoen voor zover relevant en mogelijk aan Woonkeur. Door de realisatie van nieuwbouwwijk Plantage de Sniep en de herontwikkeling van Bergwijkpark Noord tot gemengd woon-/werkgebied wordt de doorstroming bevorderd. Er dient op twee fronten een kwaliteitslag te worden gemaakt binnen de bestaande woningvoorraad. De voorraad moet energiezuiniger zijn en meer wooncomfort bieden, zonder dat dit ten koste gaat van de betaalbaarheid van het wonen.

In Diemen Noord zijn nauwelijks mogelijkheden voor nieuwbouw. Mogelijk komen er als gevolg van de herontwikkeling van de scholen een aantal kleine locaties vrij. Gegeven de samenstelling van de wijk gaat dan de voorkeur uit naar het realiseren van sociale huurwoningen, al dan niet in combinatie met andere functies. Wel op voorwaarde dat hier bij de gemeente financiële ruimte voor is. Om onrechtmatige bebouwing en overlast te beperken acht de gemeente het wenselijk dat in Diemen Zuid geliberaliseerde huurwoningen waar mogelijk aan huishoudens worden verkocht. De gewenste toevoeging in Zuid bestaat uit koopwoningen. Gewenste toevoeging Diemen Centrum bestaat uit sociale huurwoningen onder de aftoppingsgrens (voor starters, senioren

en gezinnen), koopwoningen en Begeleid Wonen. Het kantoreengebied Bergwijkpark Noord wordt een multifunctioneel gebied met wonen, kantoren en voorzieningen. Bij het ontwikkelen van woningen in Bergwijkpark moet zoveel mogelijk worden ingezet op kwaliteit. Gedacht kan worden aan het ontwikkelen van koopwoningen (onder meer eengezinswoningen), appartementen in het duurdere segment, woon-werkwoningen of sociale huur met een luxe uitstraling.

Opgave 2: Het gebruik van het (regionaal) groen intensiveren.

Het Diemense deel van de Diemerscheg (Diemberbos, Diemer Vijfhoek, recreatiegebied Overdiemen en Diempolder) is een groengebied van regionale betekenis. Alleen is de scheg niet intact, maar doorsneden met grootschalige infrastructuur. Hierdoor is het gebied gefragmenteerd en minder goed bereikbaar. Daarnaast is de Diemerscheg niet bij het grote publiek bekend. Dat is jammer, want de scheg biedt volop recreatieve mogelijkheden. Wel wordt er met het project Natuurboulevard aan de noordzijde van de Diemerscheg gewerkt aan het verbinden van verschillende deelgebieden, waardoor er meer ruimte voor de natuur ontstaat en de recreatiemogelijkheden vergroot worden. Dit wordt bereikt met de aanleg van recreatieve verbindingen en voorzieningen langs de IJmeerkust van Amsterdam tot aan de Hollandse brug. Daarnaast moeten er nog een aantal ruimtelijke acties ondernomen worden:

Gewenste langzaam verkeer route

In Diemen missen een aantal belangrijke fietsrouteschakels, waardoor het (regionaal) groen minder goed ontsloten wordt. Door deze schakels te herstellen ontstaat niet alleen een betere langzaamverkeersontsluiting tussen de verschillende groengebieden, maar ook tussen (en binnen) het stedelijk weefsel en het groen. Diemen gaat hierbij uit van het regionaal fietsnetwerk (wordt geactualiseerd door de Stadsregio Amsterdam) en van de uitbreiding van het padennet zoals opgenomen in plannen voor IJburg, planstudie SAA en het Diemberbos. Een belangrijke verbinding wordt gerealiseerd tussen het Diemberbos, het recreatiegebied Overdiemen en de Diemer Vijfhoek.

Recreatieve groene zone

De Weespertrekvaart, inclusief de Stammerdijk en de Provincialeweg, vormt, net als het Amsterdam-Rijnkanaal, een regionale recreatieve verbinding tussen Amsterdam en Diemen, richting Driemond. Deze as dient als zodanig behouden te blijven en verder versterkt te worden. Een voorziening als de zorgboerderij, die gerealiseerd gaat worden op de Stammerdijk, sluit hier prima op aan.

Zoekgebied strand

De Diempolder is een veenweidegebied dat momenteel extensief gebruikt wordt. Door in De Diem een strandje of een natuurbad te creëren (rekening houdend met de ecologische hoofdstructuur) kan de recreatieve waarde beter worden benut en tegelijkertijd de ecologische waarde behouden blijven. Uit het Natuurbeleidsplan volgt dat de noordwestzijde van de 2^e Diem hiervoor het meest geschikt is, om-

dat de natuurwaarden daar het minst hoog zijn. De komst van een eventuele IJmeerverbinding tussen Amsterdam en Almere zal ondergronds dienen te worden aangelegd, om de unieke waarden van de Diempolder te behouden.

Gewenste ecologische routes

Een belangrijk uitgangspunt in de gemeente Diemen is het in stand houden en verbeteren van de ecologische verbindingen en van de leefomstandigheden van plant- en diersoorten en het afstemmen hierop van de recreatieve mogelijkheden voor fietsers en wandelaars. Dat laatste is niet overal mogelijk. Vooral naast de hoofdinfrastructuur (rail en weg) is een rijke verscheidenheid aan (migrerende) flora en fauna te vinden. Juist deze routes dienen behouden, c.q. versterkt te worden. Eventuele barrières dienen te worden beslecht. In de wijken worden de oevers zoveel mogelijk natuurvriendelijk ingericht. Het wandelgebied langs de A10 en de Ringvaart wordt recreatief en ecologisch verbeterd, waarbij een rondwandeling mogelijk blijft.

Knooppunt langzaam verkeer

De punten in Diemen waar regionale fietsroutes samenkomen kunnen beter worden benut. Uit recreatief oogpunt is het wenselijk om deze punten op te waarderen en waar mogelijk kleinschalige horecavoorzieningen toe te staan.

Elektriciteitscentrale Diemen

Gezien de positie in een recreatieve zone, en de ligging nabij IJburg, is een betere landschappelijke inpassing van de elektriciteitscentrale met groen een belangrijke opgave alsmede de ruimtelijke en functionele invulling van het gebied er om heen (met name ten westen van de elektriciteitscentrale) gezien de realisering van de oostelijke ontsluitingsweg IJburg.

Opgave 3: Faciliteren en benutten van de (regionale) bereikbaarheid Toekomstige plannen wegen

In het kader van het faciliteren van de regionale bereikbaarheid wordt uitgegaan van de uitvoering planstudie Schiphol- Amsterdam- Almere, met als resultaat een goed functionerende ruit A1, A2, A9 en A10, met als beschikbare terugvaloptie bij congestie de Gooiseweg tussen de A9 en A10. Daarnaast wordt uitgegaan van de Oostelijke Ontsluitingsweg IJburg (OOIJ). Het is noodzakelijk dat de aansluitingen op de A10 en A1 bij Middenweg, Diemen Noord en de Weteringweg gehandhaafd blijven. Bij inpassing van de infrastructuur dient rekening te worden gehouden met goede geluidafscherming, groene afscherming richting woonwijken en buitengebied, behoud en verbeteren passages voor langzaam verkeer en ecologische verbindingen.

Bestaande hoofdwegen lokaal

Het huidige lokale hoofdwegenet (hoofdzakelijk 50 km/uur), bestaande uit de Diempolderweg, de Ouddiemerlaan, de Burgemeester Bickerstraat, de Prinses Beatrixlaan, de Prins Bernhardlaan, het Wilhelminaplantsen, de Arent Krijtsstraat, de Hartveldseweg, de

Muiderstraatweg, de Weteringweg, de Provincialeweg, de Boven Rijkersloot, Beukenhorst, de Diemerdreef, de Bergwijkdreef, de Dalsteindreef, en de Weesperstraat, is uitgangspunt. Het sluisverkeer op lokale hoofdwegen wordt tegen gegaan door middel van verkeersregulerende maatregelen. Bijvoorbeeld door de aanleg van rotondes, en de plaatsing en de afstelling van VRI's.

Binnen de herontwikkeling Bergwijkpark Noord kan wijziging plaats vinden van de lokale wegenstructuur. Bij een eventuele herontwikkeling van (delen van) Diemen Zuid kunnen varianten worden onderzocht voor de hoofdwegenstructuur (inclusief de busbaan). Er dient rekening te worden gehouden met de optie van het verlagen van de Gooiseweg (met behoud van de stroomfunctie binnen de ruit A1, A2, A9 en A10) en/of de Daalwijkdreef, met aanpassingen van aansluitingen in Diemen en de wens tot stedelijke herontwikkeling langs deze wegen (stadsstraten). De overige wegen binnen de woongebieden worden ingericht als verblijfsgebied (30km/woonerf).

Parkeren

In grote delen van Diemen Centrum en Diemen Zuid wordt uitgegaan van een blauwe zone plus een parkeerregulering rond het winkelcentrum Diemerplein. Bij herontwikkeling dient het parkeren zoveel mogelijk op eigen terrein te worden opgelost. Er worden oplaadvoorzieningen voor het elektrisch rijden gerealiseerd. Het is niet wenselijk dat er in Diemen P+R voorzieningen voor Amsterdam/Schiphol gerealiseerd worden. Het autodelen wordt gestimuleerd door een ruim aanbod van goed gelegen parkeerplaatsen. Er zal een onderzoek plaatsvinden naar de mogelijkheid om bij het Diemerbos een camperparkeerplaats te realiseren. Diemen zet in op goede fietsparkeervoorzieningen bij OV-haltes, winkelcentra en voorzieningen.

Opgave 4: Bevorderen van het openbaar vervoer

Diemen gaat uit van een centrale lokale OV-as (bus) tussen Diemen Noord, Centrum en Zuid via NS-stations Diemen en Diemen-Zuid. Van belang zijn goede overstapmogelijkheden tussen bus en tram/metro/trein en goede haltevoorzieningen: toegankelijk, dynamische reizigersinformatie en fietsenstallingen.

De gemeente Diemen wil metrostations Venserpolder (Amsterdam Zuidoost), Diemen-Zuid en Verrijn Stuartweg met goede aansluitingen op de omgeving handhaven. In verband met het onderzoek naar de IJmeerlijn dient rekening te worden gehouden met een optie van een extra metrostation bij de Muiderstraatweg. Ook wordt rekening gehouden met de plannen van Amsterdam om tramlijn 12 over de (verlaagde) Gooiseweg via station Diemen-Zuid naar Bijlmer/ArenA door te trekken. Daarnaast zal de Zuidtangent Oost via de Gaasperdammerweg en de Oostelijke Ontsluitingsweg IJburg, met eventueel ook haltes in het buitengebied van Diemen, worden doorgetrokken, inclusief de mogelijkheid van een overstap met de spitsbussen die op de A1 het Gooi en Flevoland met Amsterdam verbinden. Door het treffen van extra maatregelen, zoals inhaalvoorzieningen, kan de doorstroming van het busverkeer op de route Provincialeweg en Muiders-

straatweg worden verbeterd. Deze maatregelen worden voorbereid in overleg met de gemeente Amsterdam, stadsdeel Zuidoost en de Stadsregio Amsterdam.

Voor de spoorlijnen door Diemen zijn de resultaten van de planstudie OV SAAL (Schiphol-Amsterdam-Almere-Lelystad) van belang. Voor de middenlange termijn (2020) wordt onderzocht of spooruitbreiding in Diemen noodzakelijk is. Voor de lange termijn (2030) wordt de haalbaarheid van een IJmeerlijn tussen Almere en Amsterdam-Zuid langs Diemen Noord en via station Diemen-Zuid onderzocht.

Toekomstige plannen tramlijn 9

Het is wenselijk dat tramlijn 9 naar Amsterdam Zuidoost of Diemen Zuid wordt doorgetrokken, met extra haltes in Diemen, waardoor de nieuwbouwwijk Plantage de Sniep, de bedrijventerreinen De Sniep en Stammerdijk en Bergwijkpark beter ontsloten worden. Hier wordt momenteel door de Stadsregio Amsterdam onderzoek naar gedaan.

Knooppunten OV

De gemeente Diemen wil de stations Diemen-Zuid en station Diemen (Centrum) en de directe omgeving verder intensiveren om de knooppuntfunctie te versterken en de barrièrewerking te verminderen. Onderzocht zal worden of verdere stedelijke verdichting op en rondom de stations mogelijk is, inclusief een ongelijkvloerse oplossing voor een spoorwegovergang op de Ouddiemerlaan met aanpassing van de omliggende infrastructuur. Er wordt ingezet op het handhaven van de stations Diemen en Diemen-Zuid, met minimaal 4 keer per uur een treinstop per richting. Er dient rekening te worden gehouden met een uitbreiding van het aantal sporen langs Diemen Zuid, met een extra perron bij station Diemen-Zuid, waarbij de gemeente Diemen hoge eisen stelt aan de inpassing in verband met barrièrewerking tussen Diemen Zuid en Bergwijkpark. Tenslotte wordt, in relatie tot de herontwikkeling van Bergwijkpark Noord, ingezet op het uitbouwen van de knooppuntfunctie van station Diemen-Zuid, met goede aansluitingen op de omgeving. Het verzorgingsgebied van station Diemen-Zuid kan groter zijn met Duivendrecht en Venserpolder. Onder en rondom het station Diemen-Zuid kunnen extra voorzieningen gerealiseerd worden.

In deze structuurvisie is geen kruisstation Poort Oost opgenomen, omdat de beoogde locatie tussen A1, spoorlijnen, Diem en begraafplaats vanuit de directe omgeving nauwelijks bereikbaar zal zijn en ook niet aansluit op de ruimtelijke structuur van Diemen en de gewenste ontwikkeling daarvan. In de gewenste ontwikkeling staan de noord-zuid as en oost-west as centraal. In deze assen vervullen de stations Diemen en Diemen-Zuid een belangrijke knooppuntfunctie. Deze functie dient juist behouden te blijven en te worden versterkt.

IJmeerverbinding

De IJmeerverbinding is een mogelijke OV-verbinding tussen Amsterdam en Almere over, of onder, het IJmeer. De nieuwe verbinding (en daarmee een betere bereikbaarheid) wordt door de gemeente Almere als voorwaarde gezien voor een verdere groei (de schaalprong naar

350.000 inwoners in 2030). De gemeente Diemen kan alleen instemmen met deze plannen op voorwaarde dat de IJmeerlijn in Diemen ruimtelijk en milieutechnisch goed wordt ingepast, zodat de barrièrewerking en milieuhinder zo beperkt mogelijk zijn en ruimtelijke ontwikkelingen in Diemen mogelijk blijven. De gemeente Diemen is groot voorstander van een ondergrondse aanleg, waardoor het IJmeer open blijft en het leefklimaat in Diemen niet verder wordt aangetast.

Opgave 5: Diemen in 2040 duurzaam en energieneutraal

Zoekgebied windmolens

In het kader van het gemeentelijk klimaatbeleid en de regionale ambitie om in 2040 energieneutraal te zijn, worden de mogelijkheden voor het realiseren van windmolens in het buitengebied van Diemen onderzocht. Het realiseren van windturbines langs de grootschalige infrastructuur is de belangrijkste maatregel voor het opwekken van duurzame energie op het grondgebied van Diemen. Vanuit landschappelijk oogpunt gaat hierbij niet direct de voorkeur uit naar windturbines langs het Amsterdam-Rijnkanaal.

Daarnaast stimuleert de gemeente Diemen het plaatsen van kleinschalige molens op bedrijventerreinen en in woonwijken.

Opgave 6: Het bedrijfsleven en bedrijvigheid aan huis koesteren

Intensiveren/ opwaardering bestaande bedrijfterreinen

Binnen de bedrijvengebieden ligt de aandacht op verdere opwaardering en eventueel in de toekomst ook herstructurering. Hierbij zijn ontsluiting, verkeer en parkeren en de ruimtelijke kwaliteit belangrijke aandachtspunten. Een kwaliteitsverbetering van de entree van het bedrijventerrein De Sniep is noodzakelijk. Beperkte bedrijfsgerelateerde voorzieningen kunnen op de bedrijventerreinen gerealiseerd worden. Voor het bedrijventerrein Stammerdijk is een kwaliteitsimpuls wenselijk, waarbij een betere aansluiting op de omgeving (met name richting het buitengebied) wordt gezocht en de entree wordt aangepakt. Tenslotte wordt onderzocht of het bedrijventerrein Verrijn Stuart beter ontsloten kan worden. Voor alle drie de bedrijventerreinen geldt dat bij nieuwbouw moet worden uitgegaan van duurzame principes.

Bestaande PDV-cluster

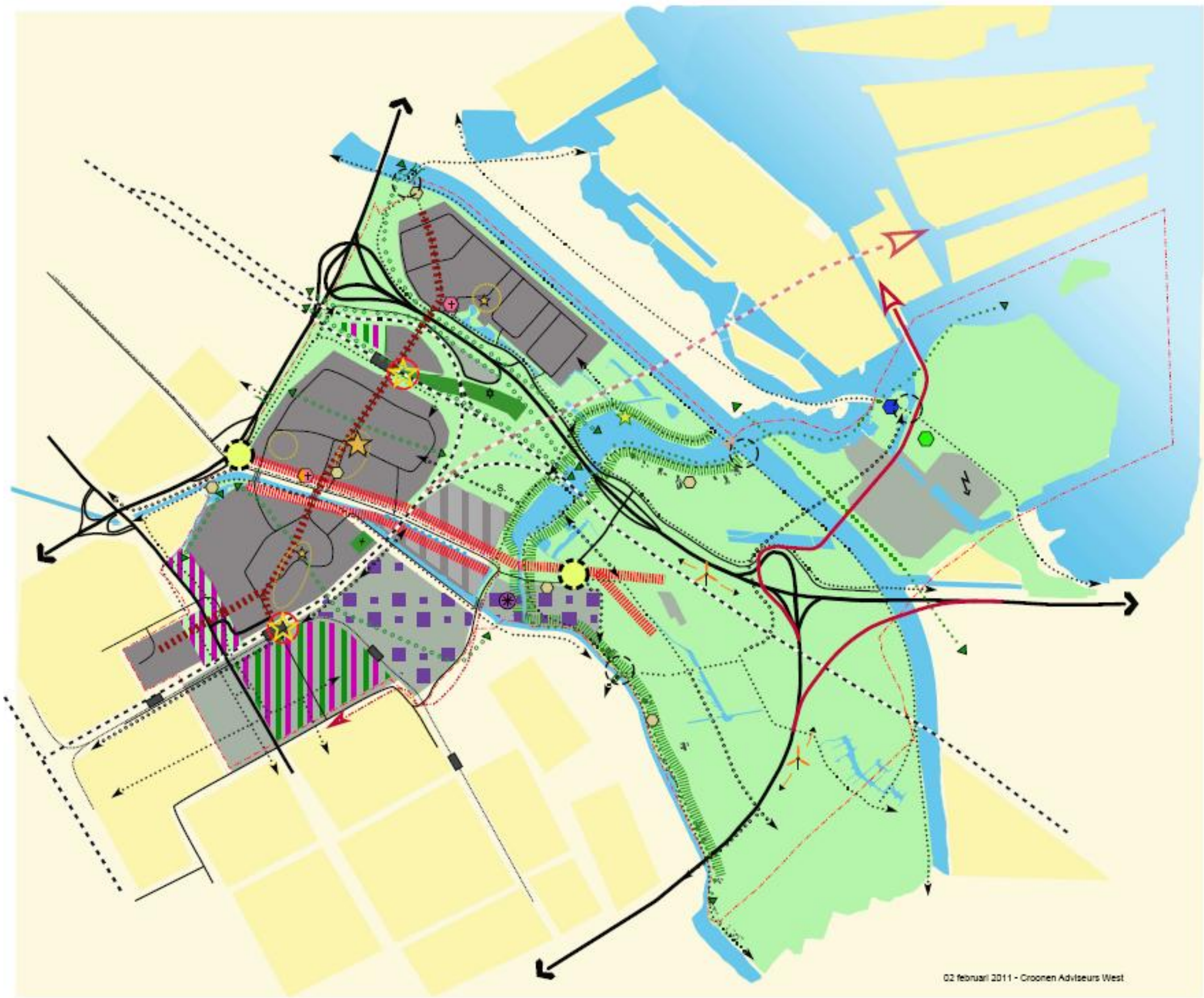
Op het bedrijventerrein de Sniep is een deel van de ruimte bestemd voor perifere detailhandelsvestigingen (PDV), hetgeen is ingevuld door verschillende bouwmarkten, een wooninrichting en horeca (McDonald's). Mits er voldoende parkeerplaatsen zijn en er een goede verkeersafwikkeling mogelijk is kan onderzocht worden of verdere intensivering plaats kan vinden. Aangezien de gemeente Diemen het bestaande bedrijfsleven wil koesteren worden er geen verdere PDV-clusters, ten nadele van de bestaande bedrijventerreinen en winkelcentra, in Diemen ontwikkeld.

Opgave 7: Het behoud van cultuurhistorische plekken

Diemen beschikt helaas niet meer over zoveel historische locaties en gebouwen, waardoor extra voorzichtig moet worden omgegaan met de cultuurhistorische plekken die de gemeente nog wel heeft:

- *De Israëliische begraafplaats*
- *Begraafplaats Rustoord*
- *Begraafplaats/ kerk St. Petrus Banden/ Schuilkerk De Hoop*
- *Begraafplaats/ kerk Oud Diemen*
- *Fort Diemerdam (unesco)*
- *Boerderij Zeehoeve (unesco)*
- *Keersluizenbrug*
- *Voormalige dienstwoning Rijkswaterstaat*
- *Boerderij Jacht- en Vislust*
- *De Blokhut*
- *De Vensermolen*
- *Stammermolen*
- *De Smidse*
- *Gaasp- en Diemoevers*

Plankaart

- wonen/stedelijke functies**
- gemeentegrens
- bestaand stedelijk gebied
- stedelijk gebied buiten gemeente
- ☀ poort
- ★ centrumgebied
- concentratie voorzieningen
- ▨ noord-zuid as
- ▨ transformatiegebied natuur, recreatie, wonen, werken,voorzieningen
- ▨ oost-west as
- groen**
- bestaand groengebied
- bestaand sportterrein
- bestaand water
- gewenst doorzetten Muldertrekvaart
- bestaande ecologische hoofdverbindingszone
- gewenste ecologische route
- ★ zoekgebied strand
- knooppunt langzaam verkeer
- zoekgebied windmolens
- ▨ recreatieve groene zone
- werken**
- bestaande bedrijventerreinen/ kantorengebieden
- opwaardering bestaande bedrijventerreinen
- bestaande elektriciteitscentrale
- nieuwbouwwijk Plantage de Sniep
- ▨ transformatiegebied werken, wonen, voorzieningen
- bestaand PDV-cluster
- verkeer**
- bestaande wegen nationaal
- bestaande wegen regionaal
- bestaande hoofdwegen lokaal
- bestaand treinspoor
- bestaand tramspoor
- bestaand metrospoor
- bestaande langzaam verkeer route
- gewenste langzaam verkeer route
- bestaande brug motorvoertuigen / langzaam verkeer
- bestaande brug langzaam verkeer
- studie IJmeerverbinding
- toekomstige plannen wegen
- toekomstige plannen tramlijn 9
- knooppunt openbaar vervoer
- bestaand station
- bestaande cultuurhistorisch waardevolle plekken**
- Israëliische begraafplaats
- begraafplaats Rustoord
- begraafplaats / kerk
- begraafplaats / kerk Oud Diemen
- Fort Diemendam (Unesco)
- Boerderij Zeehoeve (Unesco)
- Keersluisenbrug
- overige cultuurhistorisch waardevolle plekken

5 Uitvoeringsagenda

In de uitvoeringsagenda wordt een meerjaren uitvoeringsprogramma gepresenteerd. Dit uitvoeringsprogramma komt voort uit de visie en opgaven uit het voorgaande hoofdstuk. In het uitvoeringsprogramma worden gebieden en projecten onderscheiden, die de komende periode beleidsprioriteit krijgen binnen de gemeente Diemen.

Er is onderscheid gemaakt in projecten die op korte termijn (2010-2015) en middellange termijn (2015-2020) opgepakt zullen worden. Omdat de middelen (tijd en geld) beperkt zijn kan niet alles in een keer worden aangepakt; het stellen van prioriteiten is daarmee onvermijdelijk.

Van de gebieden en de projecten is aangegeven in welke planfase deze zich bevinden. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen de studiefase, initiatiefase, planontwikkelingsfase en uitvoeringsfase. De studiefase richt zich alleen nog op het onderzoeken van de mogelijkheden van een bepaalde locatie, bijvoorbeeld op het gebied van economische effecten of externe veiligheid. In de initiatiefase wordt de inhoud van een project nader gedefinieerd en bepaald uit welke onderdelen het project bestaat, wat het op grote lijnen gaat kosten en wie dat zal betalen. De initiatiefase bestaat in feite uit een haalbaarheidsanalyse op het gebied van projectomvang, projectkosten en uitvoering. Besluitvorming over het al dan niet door laten gaan van een project moet nog plaatsvinden.

In de planontwikkelingsfase worden de projecten verder uitgewerkt. De inhoud, de kosten en de kostendragers zijn in grote lijnen bekend. Ook is duidelijk dat het bestuur bereid is er bestuurlijke en ambtelijke energie in te steken.

Projecten waarvoor de financiering en besluitvorming definitief is geregeld bevinden zich in de uitvoeringsfase. Hoewel zeker is dat ze doorgaan, worden ze in de projectenlijst genoemd omdat ze expliciet bijdragen aan de ambitie van de structuurvisie.

Voor de ruimtelijke koers die de gemeente Diemen op de lange termijn wil varen zullen bijdragen van buiten de gemeente nodig zijn. Andere overheden, initiatiefnemers en private partijen spelen een belangrijke rol bij de uitvoering van verschillende projecten. Per gebied/project is aangegeven wie initiatiefnemer is.

Projectenlijst

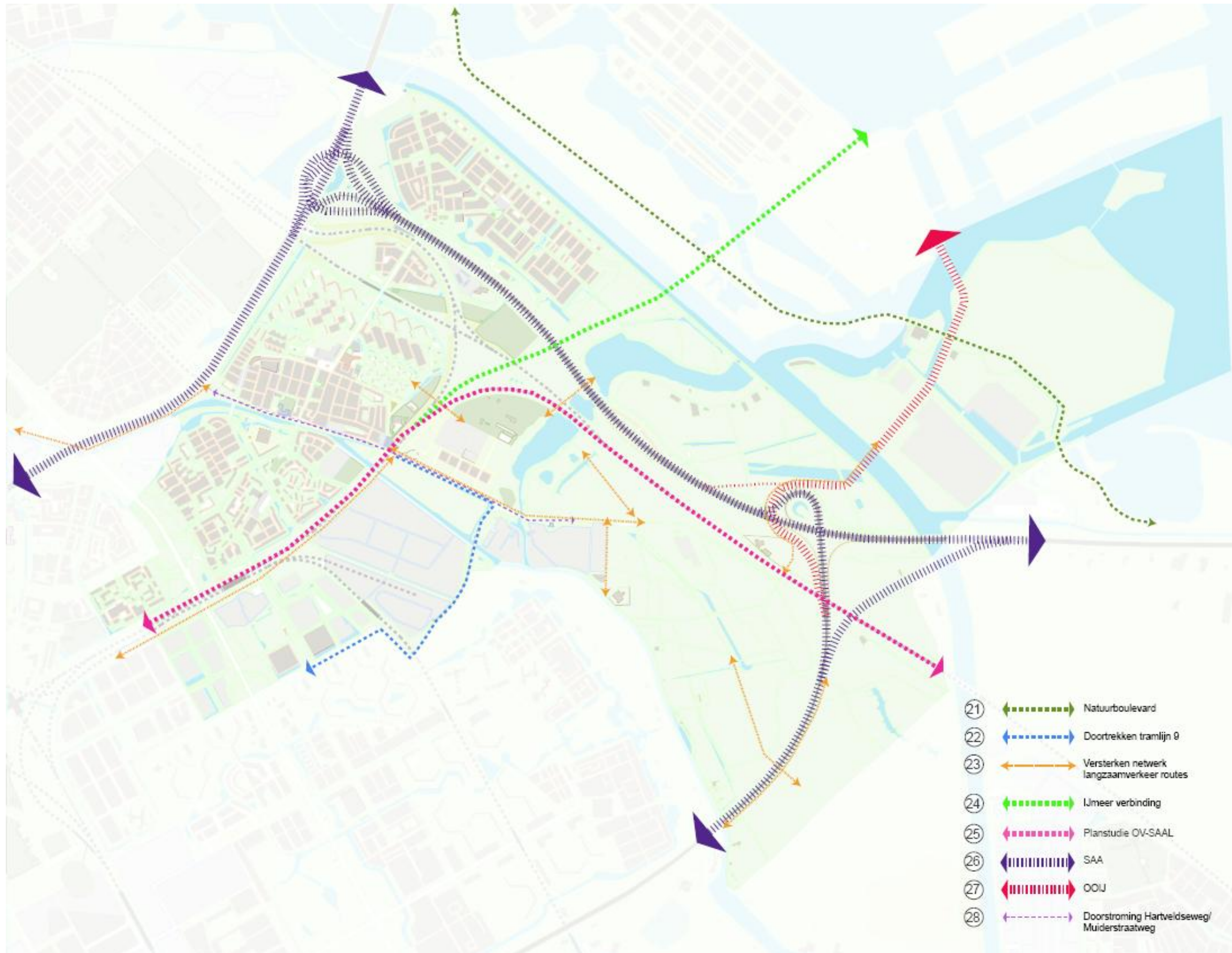
	Naam project	Korte beschrijving inhoud	Bijdrage aan	Koppeling met	initiatiefnemer	Planfase	Kort (2015)	(2010-2015)	Middellang (2015-2020)
1	Centrumplan	Uitbreiding van het winkelcentrum Diemerplein, incl. woningen in combinatie met de ontwikkeling van het middengedeelte van de noord-zuid as.	Opgave 1	Noord-zuid as (overige delen)	Ontwikkelaar/Gemeente Diemen	Uitvoeringsfase	X		
2	Brede Hoed	Ontwikkeling nieuwbouwcomplex met zorgvoorzieningen met daarboven woningen	Opgave 1		Ontwikkelaar/Gemeente Diemen	Uitvoeringsfase	X		
3	De Kiezel	Herontwikkeling van het voormalige verzorgingshuis De Diem aan de Ouddiemerlaan tot een nieuwbouwcomplex met woningen	Opgave 1		Ontwikkelaar	Uitvoeringsfase	X		
4	Brede School Diemen Noord	Ontwikkeling Brede School in Diemen Noord en de eventuele herontwikkeling van de vrijkomende schoollocaties	Opgave 1		Gemeente Diemen/scholen	Planontwikkelingsfase	X		
5	Plantage de Sniep	Herontwikkeling van de voormalige meubelboulevard tot de nieuwbouwwijk Plantage de Sniep, incl. de ontwikkeling van het middendeel van de oost-west as en het gewenst doortrekken van de Muidertrekvaart.	Opgave 1	Oost-west as (overige delen)	Gemeente Diemen /ontwikkelaar	Planontwikkeling en Uitvoeringsfase	X		
6	Bergwijkpark Noord	Herontwikkeling van het kantoreengebied Bergwijkpark Noord in een multifunctioneel gebied met wonen, kantoren en voorzieningen.	Opgave 1	Station Diemen-Zuid en gebiedsuitwerking Diemen Zuid	Gemeente Diemen /ontwikkelaar	Planontwikkelingsfase	X		
7	Poort Westkant	1. Opwaardering van het entreegebied van Diemen vanaf de Middenweg Amsterdam, incl. het westelijk deel van de oost-west as 2. Ontwikkeling hotel aan de Arent Krijtsstraat 1 in het entreegebied	Opgave 1	Oost-west as (overige delen)	Gemeente Ontwikkelaar	Studiefase Initiatieffase	X X		
8	Poort Oostkant/De Driehoek	Opnieuw inrichten entreegebied richting Diemberbos en poortfunctie naar Diemen in combinatie met de gebiedsuitwerking van De Driehoek	Opgave 1		Gemeente Diemen	Studiefase	X		
9	Oost-west as	Onderzoek naar het beter benutten van de 'recreatieve loper' door Diemen van de Hartveldseweg en de Muiderstraatweg, incl. de loswal.	Opgave 1	Poort 1 en poort 2, Plantage de Sniep	Gemeente Diemen	Studiefase			X
10	Zuidflank Diemen Centrum	Herontwikkeling voormalig postkantoor aan het Wilhelminaplantsoen, i.c.m. aanliggende panden tot woningbouw, met publieke functies op de begane grond	Opgave 1		Ontwikkelaar	Studiefase	X		
11	Aanpak plinten van de portiekflats Diemen Centrum	Onderzoeken van de mogelijke invulling van de garageboxen in de plinten van de portiekflats in Diemen Centrum om de levendigheid te bevorderen	Opgave 1		Gemeente Diemen	Studiefase			X
12	Station Diemen e.o., incl. Spoorzicht	Onderzoek naar de mogelijkheid voor verdere stedelijke verdichting rondom het station Diemen, inclusief de invulling van de voormalige sportvelden Spoorzicht en het Van Gemertplantsoen, alsmede een ongelijkvloerse oplossing voor de spoorwegovergang op de Ouddiemerlaan met aanpassing van de omliggende infrastructuur.	Opgave 1 en 4	Noord-zuid as	Gemeente Diemen	Studiefase			X
13	Gebiedsuitwerking Diemen Zuid	Onderzoeken van de mogelijkheden om de verschillende buurten in Diemen Zuid goed aan elkaar te verbinden alsmede de verbinding tussen Diemen Zuid (incl. Biesbosch) en Diemen Centrum en Bergwijkpark te verbeteren. Dit i.c.m. met het versterken ruimtelijke kwaliteit van de noord-zuid as.	Opgave 1 en 3	Station Diemen-Zuid, Bergwijkpark Noord, Noord-zuid as (overige delen)	Gemeente Diemen	Studiefase	X		
14	Station Diemen-Zuid	Onderzoek naar de mogelijkheden om de knooppuntfunctie van Station Diemen-Zuid uit te bouwen i.c.m. extra voorzieningen (economische effecten, externe veiligheid).	Opgave 1 en 4	Gebiedsuitwerking Diemen Zuid, Bergwijkpark Noord, Noord-zuid as (overige delen)	Gemeente Diemen	Studiefase	X		
15	Verlaging Gooiseweg	Onderzoek naar de mogelijkheden om de Gooiseweg en/of de Daalwijkdreef te verlagen, met aanpassingen van aansluitingen in Diemen en de wens tot stedelijke functies langs deze wegen (stadsstraten).	Opgave 1	Gebiedsuitwerking Diemen Zuid, Noord-zuid as.	Gemeente Amsterdam	Studiefase			X
16	Recreatieve groene zone	1. Onderzoek naar de recreatieve groene invulling rondom De Diem, incl. strand (noordwestzijde 2 ^e Diem). 2. Onderzoek naar de recreatieve groene invulling langs de Weespertrekvaart.	Opgave 2		Gemeente Diemen , Gemeente Amsterdam, Staatsbos Beheer en Groengebied Amstelland	Studiefase Studiefase	X		X
17	Knooppunten langzaam verkeer	Onderzoek naar het beter benutten van de punten in Diemen waar regionale fietsroutes samenkomen.	Opgave 2		Gemeente Diemen	Studiefase			X
18	Elektriciteitscentrale e.o.	Landschappelijke inpassing van de elektriciteitscentrale en de ruimtelijke en functionele invulling van het	Opgave 2		Gemeente Diemen	Studiefase			X

		gebied er om heen (met name ten westen van de centrale).						
19	Grootschalige Windturbines	Onderzoek naar het realiseren van windturbines langs de grootschalige infrastructuur.	Opgave 5		Gemeente Diemen	Studiefase/locatiekeuze	X	
20	Opwaarderen bedrijventerreinen	Aandachtpunten: ontsluiting, verkeer en parkeren en de ruimtelijke kwaliteit . 1. Onderzoek naar de mogelijkheden voor een kwaliteitsverbetering van de entree van het bedrijventerrein De Sniep. 2. Onderzoek naar de mogelijkheden voor een kwaliteitsimpuls van het bedrijventerrein Stammerdijk is, waarbij een betere aansluiting op de omgeving (met name richting het buitengebied) wordt gezocht en de entree wordt aangepakt. 3. Onderzoeken van de mogelijkheden om het bedrijventerrein Verrijn Stuart beter te ontsluiten.	Opgave 6	Doortrekken tramlijn 9	Gemeente Diemen	Studiefase	X	X X
21	Natuurboulevard	Aanleg van recreatieve verbindingen en voorzieningen langs de IJmeerkust van Amsterdam tot aan de Hollandse brug.	Opgave 2		Provincie Noord Holland, Staatsbos Beheer	Uitvoeringsfase	X	
22	Doortrekken tramlijn 9	Onderzoeken van de mogelijkheid om tramlijn 9 door te trekken richting station Diemen-Zuid of Amsterdam Zuidoost.	Opgave 4		Stadsregio Amsterdam/gemeente Diemen	Studiefase	X	
23	Gewenste langzaam verkeer routes	1. Realisering van een belangrijke verbinding tussen het Diemberbos, het recreatiegebied Overdiemen en de Diemer Vijfhoek. 2. Onderzoek naar de mogelijkheid van de aanleg van de overige langzaam verkeer routes.	Opgave 2		Gemeente Amsterdam Gemeente Diemen	Planontwikkelingsfase Studiefase	X	X
24	IJmeerverbinding	Onderzoek naar een mogelijke OV-verbinding tussen Amsterdam Zuid en Almere over, of onder, het IJmeer.	Opgave 4	Planstudie OV-SAAL	Rijksoverheid, Stadsregio Amsterdam, Provincie, gemeente Amsterdam, Diemen en Almere	Studiefase	X	
25	Planstudie OV-SAAL	Onderzoek naar noodzakelijke spooruitbreidingen op de middellange termijn (2020) in de corridor Schiphol-Amsterdam-Almere-Lelystad	Opgave 4	IJmeerverbinding	Rijksoverheid, Stadsregio Amsterdam	Studiefase	X	
26	Planstudie SAA	Realisering van wegbreidingen tussen Schiphol, Amsterdam en Almere (A9, de A10, de A1 en de A6).	Opgave 3		Rijkswaterstaat	Planontwikkelingsfase en uitvoering	X	
27	Oostelijke Ontsluitingsweg IJburg	De aanleg van een ontsluitingsweg vanuit IJburg op de A1 bij de Weteringweg in Diemen en op de afrit van de A9 in het knooppunt Diemen.	Opgave 3		Gemeente Amsterdam	Uitvoeringsfase	X	
28	Verkeersdoorstroming Hartveldseweg/Muiderstraatweg	Onderzoek naar de verkeersdoorstroming Hartveldseweg/Muiderstraatweg in relatie tot de luchtkwaliteit	Opgave 3		Gemeente Diemen	Studiefase	X	
29	Kleinschalige windmolens bij bedrijventerreinen en woonwijken	Onderzoek naar de mogelijkheid om het plaatsen van kleinschalige molens op bedrijventerreinen en in woonwijken te stimuleren.	Opgave 5		Gemeente Diemen	Studiefase	X	
30	Parkeernota Diemen	Voor het toekomstig gemeentelijk parkeerbeleid wordt een parkeernota opgesteld.	Opgave 3		Gemeente Diemen	Studiefase	X	

Projectenkaart 1

Projectenkaart 2

COLOFON

Diemen, 2 februari 2011

Dit is een uitgave van de Gemeente Diemen